

Sokndal Kommune

Budsjett 2018 Økonomiplan 2018-2021

Vedtatt av Kommunestyret 11.12.2017 sak 092/17

Innhold

1	RÅDMANNENS FORORD	5
1.1	Rådmannens generelle kommentar	5
1.2	Utvikling de siste årene	6
1.3	Inntekter og utgifter	6
1.4	Disposisjonsfond	7
1.5	Gjeldsutviklingen	7
1.6	Kraftandelsfondet	8
1.7	Rammebetingelser	9
1.8	Krav til budsjettet	10
2	FORUTSETNINGER	10
2.1	Statlige styringssignaler – kommuneøkonomi	10
2.2	Befolkningsutvikling	11
2.3	Kommunens frie inntekter	12
2.4	Eiendomsskatt	12
2.5	Andre statlige overføringer	13
2.6	Momskompensasjon	13
2.7	Rente og avdragskompensasjon	14
2.8	Øvrige driftsinntekter	14
2.9	Kommunale avgifter	14
2.10	Finansinntekter og –utgifter	14
2.11	Investeringer	16
3	Forslag til budsjett 2018 og økonomiplan 2018-2021	16
3.1	Generelt om utfordringene framover	16
3.2	Utgangspunktet for budsjettbehandlingen	16
3.3	Økonomisk fordeling av driftsbudsjettet	17
3.4	Forutsetninger som ligger inne i budsjettforslaget	17
3.5	Usikkerhet ved budsjettforslaget	18
3.6	Investeringer	18
4	KOMMUNENS SENTRALE FORVALTNING	20
4.1	Organisering	20
4.2	Innspill til planlegging/framtidsutsikter	20
4.2.1	Personell	20
4.2.2	IKT – programvare og utstyr	20
4.2.3	Soknatun	20
4.2.4	Næringsarbeid	21
4.2.5	Flyktninger	21
4.3	Endringer av oppgaver m.v.	21
4.3.1	Politisk	21

4.3.2	Administrasjon.....	22
4.4	Langsiktige mål	22
4.5	Økonomiplan 2018 - 2021	22
4.5.1	Investeringer	22
4.5.2	Driftstiltak	22
4.6	Kommentarer til budsjett for 2018.....	23
5	OPPVEKST- OG KULTURETATEN	25
5.1	Organisering	25
5.2	Innspill til planlegging/framtidsutsikter.	25
5.3	Endringer av oppgaver m.v.	27
5.4	Langsiktige mål	27
5.5	Økonomiplan 2018– 2021	27
5.6	Kommentarer til budsjett for 2018:.....	27
6	OMSORG, HELSE OG VELFERD	29
6.1	Organisering	29
6.2	Innspill til planlegging/fremtidsutsikter.	29
6.2.1	Omsorg	29
6.2.2	Helse- og velferd:	30
6.3	Endring i oppgaver m.v.	30
6.3.1	Omsorg	30
6.3.2	Helse- og velferd:	30
6.4	Langsiktige mål.	30
6.4.1	Omsorg	30
6.4.2	Helse- og velferd:	31
6.5	Økonomiplan 2018– 2021	31
6.5.1	Investeringer:	31
6.5.2	Driftskonsekvenser av de foreslåtte investeringer:	31
6.6	Kommentarer til budsjett for 2018.....	31
7	TEKNIKK- OG MILJØETATEN	33
7.1	Organisering	33
7.2	Innspill til planlegging/framtidsutsikter	33
7.3	Endring i oppgaver mv.	33
7.4	Langsiktige mål	34
7.5	Økonomiplan 2018 – 2021	35
7.6	Kommentarer til budsjett 2018.....	36
8	DRIFTSBUDSJETT – RAMMEOMRÅDENE	38
9	INVESTERINGSPROSJEKT	40
10	BUDSJETTSKJEMA 1A - BUDSJETTFORUTSETNINGER - INNTEKTER I BEVILGNINGSREGNSKAPET	43
11	BUDSJETTSKJEMA 1B TIL FORDELING DRIFT	44

12	FORDELING INNENFOR DE ENKELTE RAMMEOMRÅDENE.....	45
13	INVESTERINGER	47
14	ØKONOMISK OVERSIKT DRIFTSBUDSJETT 2018.....	48

1 RÅDMANNENS FORORD

1.1 Rådmannens generelle kommentar

Norske kommuners økonomi har hatt en jevn vekst over flere år. Antall kommuner i økonomisk ubalanse er betydelig redusert de siste årene. En god indikasjon på den økonomiske tilstanden for kommunene er antall ROBEK kommuner.

ROBEK-listen er statens oversikt over kommuner med så dårlig økonomistyring at de ikke får ta opp lån, vedta budsjett eller inngå langsiktige leieavtaler uten at staten, via Fylkesmannen, har godkjent det. I desember 2016 var det 47 kommuner registrert i ROBEK. Det tallet er siste året nesten halvert, og er det laveste tallet siden ROBEK-listen ble etablert i 2001. For kommunene utenom Oslo er 2016 det beste resultatet i dette årtusen.

Kommunenes inntekter de siste fire årene har primært vært påvirket av endringer i skatteinntektene. I 2016 fikk kommunene flere milliarder i ekstraordinære inntekter som følge av tekniske tilpasninger til skattereformen. En vesentlig del av dette var engangsinntekter for 2016 fra økt utbytteskatt selskaper, og som vil gå ned i 2018.

Hvordan inntektsutviklingen vil bli i kommende økonomiplanperiode er usikker, men signalene fra regjeringen og Kommunenes Sentralforbund (KS), er likevel svært tydelig på at kommunesektoren i årene som kommer må prioritere i enda større grad enn i dag. Mye tyder på en fortsatt jevn inntektsvekst, men at den veksten vil bli spist av en minst like stor utgiftsvekst. Disse utviklingstrekkene vil legge et sterkt press på kommunenes drift og velferdstilbud de kommende årene, og vil kunne føre til at en må prioritere langt hardere og drive enda mer effektivt enn i dag, skal vi kunne opprettholde lovpålagte oppgaver.

Sokndal Kommune har en svært høy gjeldsbelastning, og Norges Bank har varslet at rentene så smått vil kunne stige igjen. En renteøkning på kun 1 % økning vil gi økte årlig renteutgifter på 2.1 millioner. En slik økning i utgifter vil ikke være mulig å dekke inn uten ved ansettelsesstopp.

Ser en på Sokndal Kommune sine økonomiske målsettinger og nøkkeltall for de siste årene viser det at målene i liten grad er oppnådd. Sokndal Kommune har slitt med å oppnå et nettodriftsresultat på 1.75 %, frie fond er vesentlig redusert, samt lånegjelden er svært høy. Nettodriftsresultat sier noe om kommunens økonomiske handlefrihet. Den måles i % av driftsinntektene og bør etter de siste anbefalinger fra sentralt hold være på minst 1,75 % for at kommunen skal ha mulighet til avsetninger og egenfinansiering av investeringer. Nettodriftsresultat må være på 1.75 % over flere år skal en kommunes økonomi kunne beskrives som sunn. Legger en slik definisjon til grunn, har Sokndal Kommune sin økonomi vært usunn over flere år. Når en ser dette i sammenheng med den relativt sterke inntektsveksten i form av statelig overføringer og en vesentlig økning i eiendomsskatt i samme periode, bør det gi grunn til høy fokus på den videre økonomiske utviklingen.

For budsjett 2018 er det lagt inn en økning i eiendomsskatt fra Tellenes Vindpark på kr 6 200 000. Dette er en vesentlig økning som utgjør 2,24 % av netto driftsinntekter. Likevel er det underbalanse i budsjett på kr 4 222 000. Dette er en utvikling som ikke kan fortsette uten en høy risiko for en sterk ubalanse i økonomien innen få år. Det er avgjørende for fremtidig økonomisk handlingsrom og bærekraft at kommunens tilpasser sine aktiviteter til de økonomiske rammebetingelsene.

Rådmann forslår derfor at det vedtas kostnadsreduksjoner på 2 % for alle rammeområder som til sammen vil utgjøre 4.2 millioner. Budsjett 2018 kunne blitt lagt frem med direkte innsparinger på 4.2 millioner fra og med 01.01.2018, men det ville ført til oppsigelser av ansatte. For å sikre en god prosess og involvering fra ansatte anbefaler rådmann at innsparinger gjøres gjennom hele budsjettåret. En har da mulighet til å gjøre lønnsbesparelser ved naturlig avgang og ansettelsesstopp.

Dersom Sokndal Kommune ikke oppnår budsjettmål for 2017 og det kommer økte uforutsette kostnader bør innsparinger for 2018 økes.

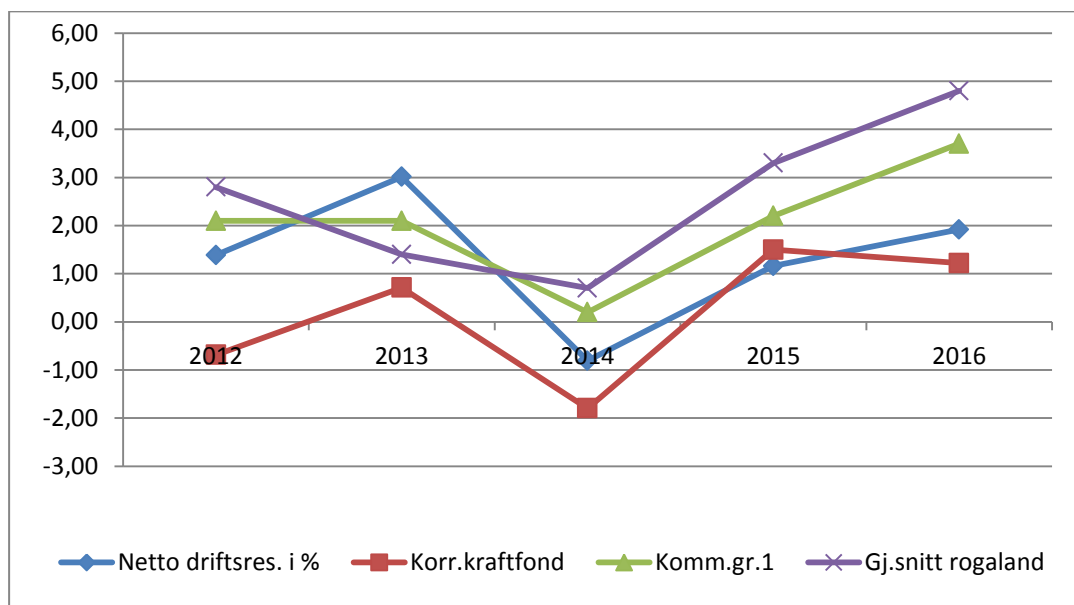
For å opprettholde dagens velferd må vi utvikle en kultur og en drift hvor vi løser flere oppgaver på nye måter med færre hender enn i dag. Det vil stille krav til at alle rammeområder bidrar samt at kommunens ledere på alle nivåer tar et særlig ansvar. Flom prosjekt som ble startet i 2016 vil kunne gi Sokndal Kommune betydelig kostnader i kommende år. Basert på signal fra NVE vil NVE dekke inntil 80 % av disse kostnadene. Total kostnader er enda ikke avklart, men de vil bli betydelige.

1.2 Utvikling de siste årene

For å kunne tegne seg et bilde av kommunens økonomi de kommende år er det viktig å se hvordan utviklingen har vært de foregående årene. De siste årene er med og danner grunnlaget for budsjettsituasjonen vi har for neste år og videre i økonomiplanperioden. I den forbindelse viser vi til en del økonomiske nøkkeltall.

Nettodriftsresultat er et begrep som sier noe om kommunens økonomiske handlefrihet, den måles i % av driftsinntektene og bør etter de siste anbefalinger fra sentralt hold være på minst 1,75 % for at kommunen skal ha mulighet til avsetninger og egenfinansiering av investeringer.

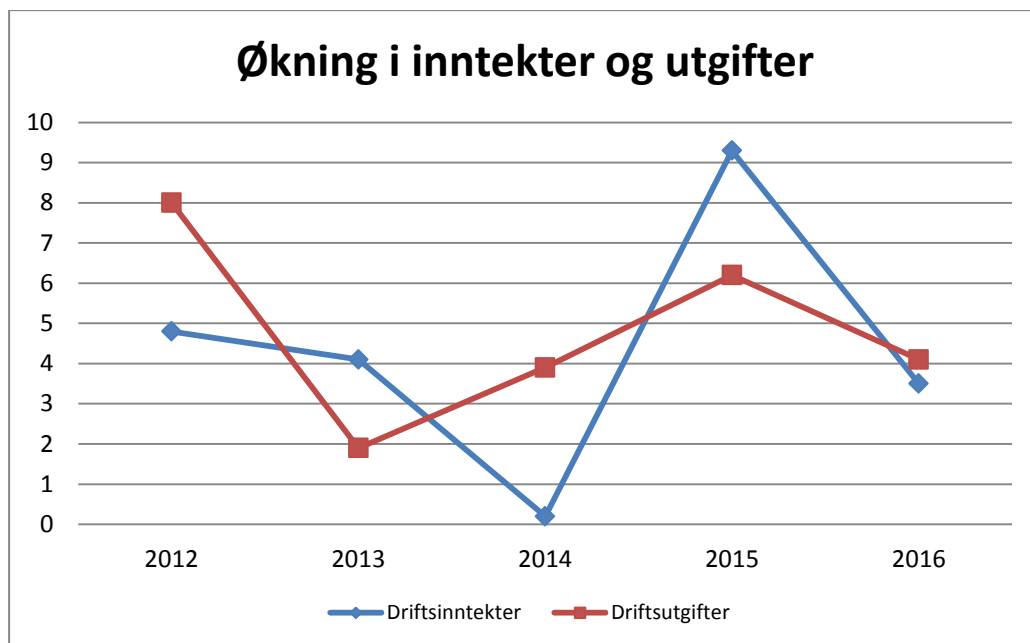
Årene fra 1999 og framover er preget av utviklingen i kraftandelsfondet som har gitt store utslag i nettodriftsresultatet.

I 2016 hadde vi et nettodriftsresultat på 1,92 %, korrigert for kraftandelsfondet 1,22 %. I diagrammet for 2016 har vi tatt med sammenligning med kommunegruppe 1 (små kommuner med middels bundne kostnader pr innbygger og lave frie disponible inntekter) og gjennomsnittet i Rogaland.

1.3 Inntekter og utgifter

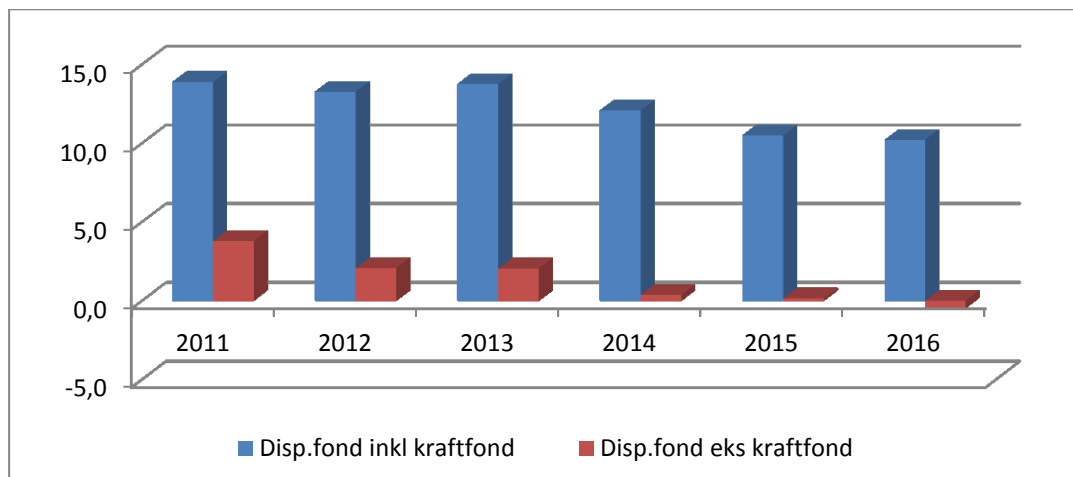
Kommunen har som mål at driftsinntektene skal øke mer enn driftsutgiftene slik at vi får en bedre balanse i kommunens regnskap. Som en ser av dette diagrammet er det flere år med stor økning i driftsutgifter uten at vi får tilsvarende økning i driftsinntektene. I 2015 fikk vi en del økte inntekter, men i 2016 økte driftsutgiftene mer enn driftsinntektene igjen.

1.4 Disposisjonsfond

Kommunene bør ha en buffer for å møte uforutsette hendelser, derfor er det viktig å ha et robust disposisjonsfond. Sokndal kommune har de siste årene hatt en stor nedgang i kommunens generelle disposisjonsfond, men vi har indeksreguleringsfondet opprettet i forbindelse med kraftandelsfondet (se senere omtale).

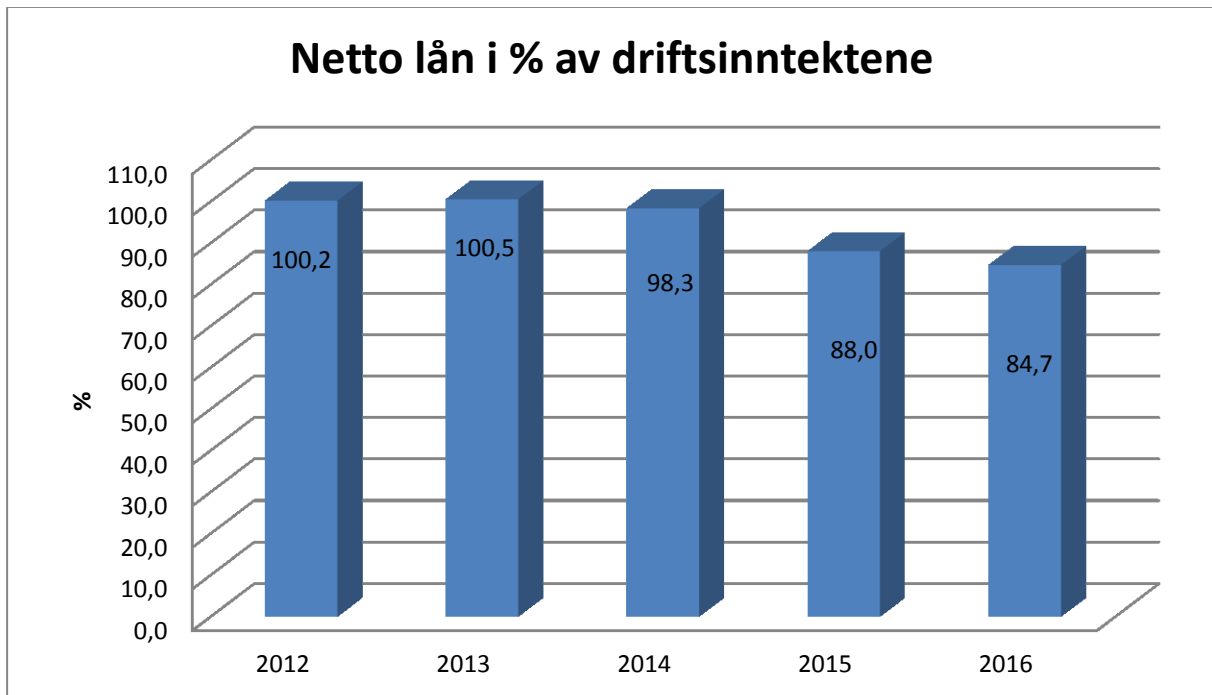
Diagrammet viser kommunens disposisjonsfond i % av driftsinntektene.

Som diagrammet viser er kommunens generelle disposisjonsfond negativt pr. 31.12.2016, men regnskapsresultatet for 2016 avsettes til disposisjonsfond og budsjettet for 2017 har avsetning som styrker fond.

1.5 Gjeldsutviklingen

Videre har gjeldsutviklingen stor betydning for balansen i våre budsjetter. Sokndal kommune har i forbindelse med skoleutbygging og utbygging av vann og avløp foretatt store låneopptak. I dette diagrammet viser vi netto lån i % av driftsinntektene, det vil si totale lån redusert for utlån og ubrukte lånemidler.

Diagrammet viser at kommunens lån er blitt redusert de siste årene, men fortsatt har vi stor gjeldsgrad og renter og avdrag legger føringer for budsjettene framover.

1.6 Kraftandelsfondet

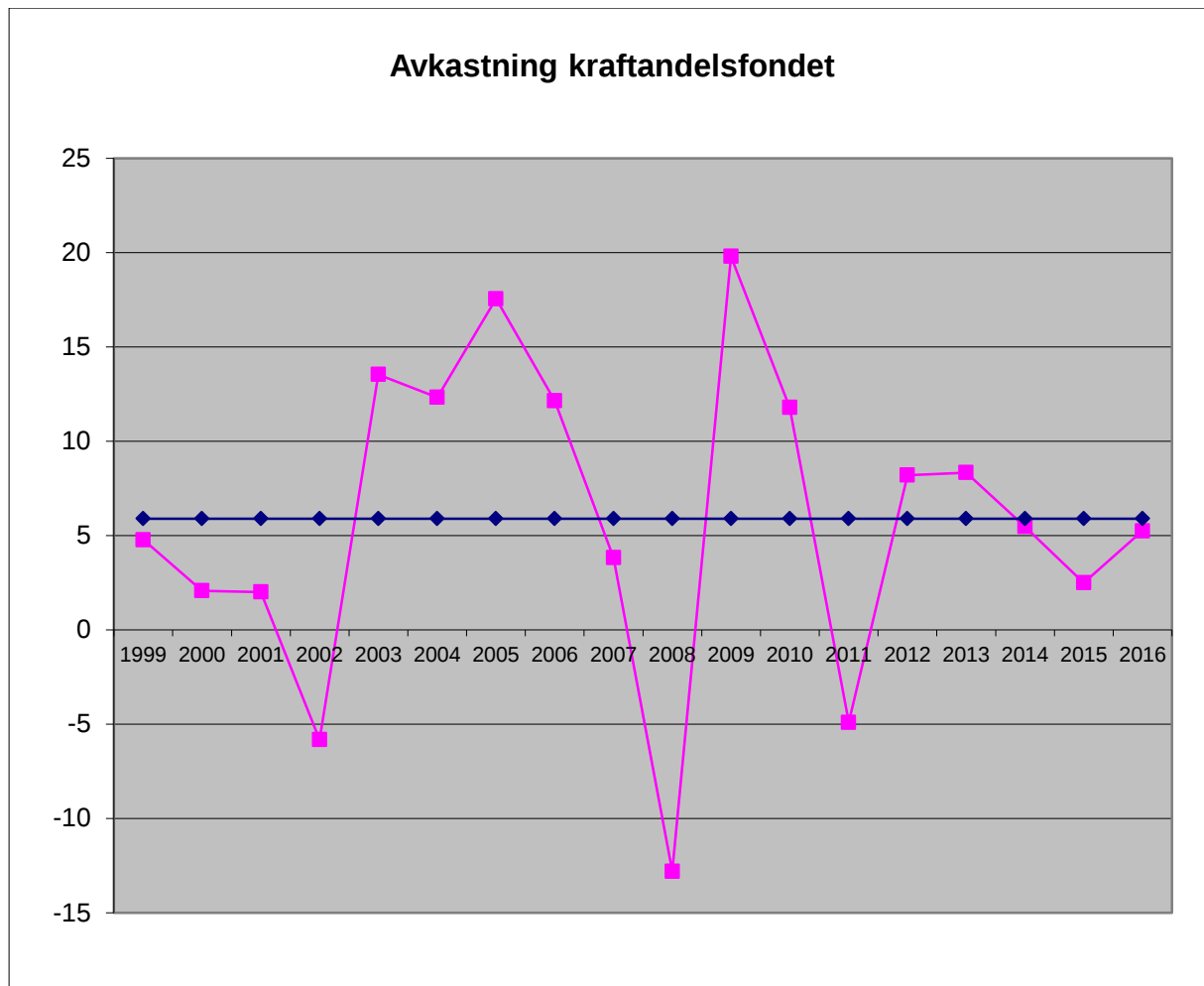
Kraftandelsfondet er med å prege kommunens økonomiske situasjon, til det bedre. Kraftandelsfondet har gjort det mulig for Sokndal Kommune å gjennomføre investeringer. Men vi kan ikke legge opp et budsjett som skal bruke av fondet for å balansere driftsbudsjettet, eventuelt bruk bør være til investeringer eller driftstiltak som på sikt er med å redusere driftsutgiftene.

Sokndal Kommune solgte sine andeler i Lyse Kraft i 1999 og opprettet et fond på kr 86 000 000,-. Fondet har egne vedtekter og § 2 i vedtektene viser hvordan avkastningen skal disponeres. Disse vedtektene har blitt endret flere ganger og i forbindelse med innsparingsprosessen i 2014 ble punkt 3 endret slik at en skulle få mulighet til øke kommunens generelle disposisjonsfond. I forbindelse med budsjettarbeidet for 2017 ble punkt 2 endret til 3 mill. Det årlige utbytte som tilføres driftsregnskapet skal erstatte utbytte som vi tidligere fikk fra Lyse.

Etter de siste endringene av vedtektenes § 2 skal avkastningen disponeres etter følgende prioritering:

- Driftsutgifter i forbindelse med forvaltningen.
- Ordinært utbytte kr 3 000 000 tilføres årlig driftsregnskapet.
- Oppjustering av grunnkapitalen opphører inntil videre. Indeksreguleringsfondet kan brukes til formål som kommunestyret bestemmer.
- Avkastning ut over pkt. 1 – 2 disponeres ved at årlig overskudd/utbytte etterskuddsvis avsettes til kommunens generelle disposisjonsfond.

Nedenfor viser hvordan avkastningen har svingt siden fondet ble opprettet. Gjennomsnittlig avkastning har vært på 5,9 %.

1.7 Rammebetingelser

Hovedmålene i kommuneplanen må ligge som rammebetingelser for handlingsplanene i årene framover, bl.a. i budsjettarbeidet. I tillegg har vi kommunestyrevedtak som legger klare føringer for budsjett/økonomiplanarbeidet.

Kommuneplanen har følgende økonomiske målsetninger:

Hovedmål

- Driftsutgiftene skal tilpasses driftsinntektene slik at kommunens økonomiske handlefrihet økes og vi får god ressursbruk og tjenestekvalitet.

I tillegg vises til FS 17.10.2017 sak 65/17 hvor det ble vedtatt følgende økonomiske rammer:

- Nettodriftresultat skal være minimum 1.75 % av driftsinntektene, inkludert bruk av 3 millioner fra kraftfondet.
- Netto lån i % av driftsinntekter skal ikke overstige 86 % av driftsinntektene for 2018. Deretter en årlig reduksjon med minimum 1 % i økonomiplanperiode 2018-2021.
- Driftsstøtte til KNA Raceway og Jøssingfjord Vitenmuseum innarbeides i driftsbudsjett i.h.t vedtak i KS sak 48/10 og 076/11, for økonomiplan periode 2018-2021.

1.8 Krav til budsjettet

Kommunelovens bestemmelser sier at budsjettet skal være realistisk og minst i balanse. Videre er årsbudsjettet en bindende plan for kommunens inntekter i budsjettåret og anvendelsen av disse. Økonomiplanen skal omfatte minst de fire neste budsjettår, og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i denne perioden.

Kommunen bør også ha et overskudd på driften for å ha en viss økonomisk handlefrihet for å imøtekomme uforutsette svingninger i inntekter og utgifter, og for å kunne finansiere deler av investeringene uten nye låneopptak.

Kommunens viktigste inntekter er skatter og rammetilskudd, disse inntektene utgjør ca 70 % av kommunens samlede driftsinntekter. Dette er inntekter kommunen har liten mulighet til å påvirke.

Det anbefales fra staten og KS et nettodriftsresultat på minst 1,75 % av driftsinntektene. Det vil kunne gi rom for avsetninger på fond til framtidig bruk og egenfinansiering av kommunale investeringer.

2 FORUTSETNINGER

2.1 Statlige styringssignaler – kommuneøkonomi

Kommunesektoren har et bredt ansvar for sentrale velferdstjenester bl.a. innen oppvekst, utdanning, pleie og omsorg. Kommunal sektor forvalter en stor del av fellesskapets ressurser og er en viktig arbeidsgiver, myndighetsutøver, samfunnsutvikler og tjenestetilbyder.

Kommunesektoren er avhengig av gode rammevilkår for å kunne utvikle og opprettholde et godt tjenestetilbud og trenger handlefrihet og forutsigbare rammebetingelser.

Den største endringen i i statsbudsjettet sammenlignet med det økonomiske opplegget i kommuneproposisjonen er knyttet til skatteinntektene for 2017. Merskatteveksten gir økt handlingsrom i 2017, men påvirker ikke handlingsrommet i 2018.

Noen hovedpunkter fra statsbudsjettet:

- Det blir lagt opp til en realvekst i frie inntekter på bortimot 3,8 mrd. kr eller 1,0 %. Av dette 3,6 mrd. kr til kommunene. Veksten er beregnet fra anslått inntektsnivå i 2017 i revidert nasjonalbudsjett (RNB) 2017.
- Veksten i kommunesektorens samlede inntekter i 2018 er beregnet til 4,6 mrd. kr, tilsvarende 0,9 %.
- Realveksten bygger på anslått kostnadsvekst i kommunesektoren (deflator) i 2018 på 2,6 %.
- Sysselsettingstilskuddet til vedlikehold og rehabilitering faller bort neste år.
- Skatteøret er uendret på 11,8 %.
- Skatteoverslaget for 2017 er oppjustert.
- Realveksten bygger på anslått kostnadsvekst i kommunesektoren (deflator) på 2,6 %. Deflator består av en delindeks for lønnsvekst og en delindeks for varer og tjenester.
- Det er foreslått at kommunene har et effektiviseringskrav til sin virksomhet på 0,5 %, slik at de kan styrke den finansielle situasjonen.
- Skatteanslaget for 2018 er foreslått å øke med 2,4 % i forhold til nytt anslag for 2017.

Veksten i frie inntekter skal dekke følgende kostnader:

- Endring i demografi
- Økte pensjonskostnader
- Opptrappingsplan rus og psykiatri
- Tidlig innsats grunnskole
- Forebyggende tiltak barn, unge og familier

Endringer og justering i rammetilskuddet, tjenester, tilskuddsordninger m.m:

- Satsene på de regionpolitiske tilskudd blir ikke prisjustert
- Ny grenseverdi for inntektsgarantiordningen – grenseverdien for INGAR øker fra 300 til 400 kr pr innbygger i 2018.
- Ekstra midler til kravet om kompetanse til deltidsbrannpersonell blir ikke videreført, men blir en del av kostnadsnøkkelen.
- Regjeringen foreslår å øke innslagspunktet for ressurskrevende tjenester med 50 000 kr, slik at nytt innslagspunkt blir 1.235.000. Kompensasjonsgraden er 80 %.
- En del tilskuddsordninger innenfor helse og omsorg blir nå lagt inn i rammetilskuddet
- Foreldrebetaling i barnehager øker.

2.2 Befolkningsutvikling

Befolkningsutviklingen og befolkningens alderssammensetning er av avgjørende betydning for hvilke krav som stilles til kommunens tjenester. Dette har også sammenheng med hvordan inntektsutviklingen vil bli framover, rammetilskuddet beregnes i forhold til antall innbyggere og aldersfordeling.

01.jan	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
0-5 år	252	266	277	272	278	281	266	253	243
6-15 år	441	429	409	403	404	411	423	440	463
16-66 år	2018	2063	2048	2045	2063	2080	2084	2087	2060
67-79 år	314	313	322	323	331	326	334	342	357
80-89 år	180	176	167	177	167	164	153	148	150
over 90 år	41	38	42	37	43	41	49	43	43
	3246	3285	3265	3257	3286	3303	3309	3313	3316
Økn/red	4	39	-20	-8	29	17	6	4	3

Folketallet viser en økning de siste årene. Økningen blant de under 5 år har gått tilbake mens de mellom 6-15 år øker. Det er de mellom 6-15 år som er den aldersgruppen som gir størst uttelling i rammetilskuddet, i tillegg til de eldste aldersgruppene. De over 80 er redusert hele perioden.

Det er folketallet pr. 01.07.2017 som danner grunnlaget for beregning av rammetilskuddet for 2018:

	0-5 år	6-15 år	16-66 år	67-79 år	80-89 år	over 90 år	Sum
01.07.2016	248	445	2082	341	152	44	3312
01.07.2017	249	465	2079	374	145	39	3351
Økn./red	1	20	-3	33	-7	-5	39
%-andel	7,4	13,9	62,0	11,2	4,3	1,2	
Gj.snitt Rogaland	8,3	13,1	67,1	8,1	2,8	0,7	

I denne tabellen ser en hvordan kommunens folketall er fordelt på aldersgruppen pr. 01.07.2016 og 01.07.2017. Økningen er på 39 personer og det er stor økning i gruppen 6-15 år og økning i gruppen 67-79. Selv om de over 80 år er blitt redusert, ligger vi over gjennomsnittet så vel i Rogaland som i landet for denne aldersgruppen.

Økt befolkningsutvikling er et sentralt og viktig mål for Sokndal kommune, blant annet fordi det bidrar til vekst i kommunens økonomi. Tilflytting og fødselstall står her sentralt. Boligprosjektet Øyno er et eksempel på viktig satsing. Det er oppnådd gode resultater i tomtosalget, og kommunen bør satse på å tilrettelegge for videre boligutvikling framover. Tilrettelegging for næringsutvikling og nyetableringer vil også være et viktig bidrag til befolkningsutviklingen.

I kommuneplanperioden 2011 - 2022 er det satt et politisk mål:

- En årlig netto befolkningsvekst på 1 %

2.3 Kommunens frie inntekter

Kommunene får hovedparten av sine inntekter via rammetilskudd fra staten og skatteinntekter. Rammetilskuddet tar hensyn til forskjeller i utgiftsbehov og utjevner delvis forskjeller i skatteinntektene. Siden vi er en minsteinnektsskommune får vi store overføringer fra staten i inntektsutjevning. De siste årene har vi hatt skatteinntekter under 90 % av landsgjennomsnittet.

Det generelle rammetilskuddet styres i stor grad av alderssammensetningen i befolkningen. Rammetilskuddet er sammensatt av innbyggertilskudd i tillegg til utgiftsutjevning som er utregnet etter hvor kostbar kommunen er å drive i forhold til landsgjennomsnittet. Fra 2017 får Sokndal kommune ikke lenger Distriktstilskudd Sør-Norge.

	R-2014	R-2015	R-2016	2017	2018	2019	2020	2021
Skatteinntekter	74 638	77 414	81 397	85 000	86 000	86 000	86 000	86 000
Inntektsutjevning	4 224	5 456	8 555	6 500	8 577	8 577	8 577	8 577
Generelt rammetilskudd	99 807	100 618	101 248	104 200	107 423	107 840	107 950	107 690
Skjønnsmessig tilskudd	0	100	400	800	1000	1000	1000	1000
Sum frie inntekter	178 669	183 588	191 600	196 500	203 000	203 417	203 527	203 267

Som en ser av tabellen er utviklingen i det generelle rammetilskuddet svært lavt og skyldes at blant annet Distriktstilskudd Sør-Norge som var på 5 millioner i 2014, ble redusert til 0 i 2017. Dette tilskuddet blir gitt kommuner med lave inntekter og lav levekårsindeks. Denne indeksen er endret for kommunen slik at tilskuddet faller bort. Fra 2017 til 2018 har vi hatt en bedre vekst enn forventet og det skyldes økning i folketallet, men endring i demografi medfører at veksten ikke ble så stor som økning i folketallet skulle tilskrive.

Skatteinntekter og inntektsutjevning er framskrevet slik som i 2018 etter de prognoser som vi har fått. I 2017 fikk vi 800.000 i skjønnsmidler, fra 2018 er dette økt til 1 mill og dette foreslår vi også videre i perioden.

2.4 Eiendomsskatt

I tillegg til de frie inntektene har kommunen selv mulighet til å påvirke sine inntekter ved innføring av eiendomsskatt. Sokndal kommune innførte eiendomsskatt fra og med 01.01.1997. Ved budsjettbehandlingen for 2009 ble det vedtatt å fjerne eiendomsskatt for vanlige boliger fra 01.01.2010.

Eiendomsskatt	R-2014	R-2015	R-2016	2017	2018	2019	2020	2021
Annen eiendom	4 397	5 000	4 805	5 160	5 100	5 100	5 100	5 100
Sira -Kvina	3 428	3 375	3 129	3 200	2 600	2 600	2 600	2 600
Vindkraft				500	6 700	7 000	7 000	7 000
Boliger og fritidseiendommer		5 375	5 375	5 600	5 600	5 300	5 300	5 300
Sum	7 825	13 750	13 309	14 460	20 000	20 000	20 000	20 000
Omkostninger		830	96	100	200	100	100	100
Netto	7 825	12 920	13 213	14 360	19 800	19 900	19 900	19 900

I forbindelse med budsjettbehandlingen for 2015 ble det i k.sak 41/14 vedtatt at det skulle innføres eiendomsskatt på alle faste eiendommer i kommunen fra 01.01.2015. Det ble foretatt en omfattende taksering og det ble en inntektsøkning på ca. 6 mill. Disse inntektene er videreført framover. Imidlertid er det slik at eiendomsskatt fra Sira-Kvina Kraftselskap, Dalane Kraft og Jøssingfjord kraftstasjon har egne regler for grunnlaget for utskriving av eiendomsskatt, dette grunnlaget får vi tilsendt fra skattedirektoratet. Når det gjelder Sira-Kvina, blir dette overført fra Sirdal kommune og det har blitt redusert i 2017 og videreføres slik framover.

Når det gjelder eiendomsskatt Vindkraft, har vi engasjert en konsulent for foretar denne takseringen. Det ble utskrevet eiendomsskatt for 2017, men det blir foretatt ny takst for 2018 nå som anlegget er ferdig. Denne taksten er ikke klar, men foreløpig velger vi å legge inn ca. 7 mill.

Regjeringen foreslår betydelige innstramminger i eiendomsskatten i statsbudsjettet: Regjeringen foreslår å fjerne adgangen til å skrive ut eiendomsskatt på produksjonsutstyr og produksjonsinstallasjoner på verker og bruk, med unntak for vindkraft.

Endring i reglene for utskriving av eiendomsskatt på produksjonslinjer i kraftanlegg.

Eiendomsskatten på kraftanlegg – kapitaliseringsrente og antall år i beregningsgrunnlaget.

Endring i bruk av anvendelse av eiendomsskattesatser.

KS har foretatt beregninger av disse endringsforslagene og det vil få store økonomiske betydning for kommunene. Foreløpig har vi ikke foretatt denne beregningen for Sokndal kommune, men det er betydelige beløp. Vi avventer til vi får endelige vedtak før vi legger dette inn i økonomiplanen.

2.5 Andre statlige overføringer

I tillegg til statlige rammeoverføringer får kommunen følgende statstilskudd:

Generelle statstilskudd	R-2014	R-2015	R-2016	2017	2018	2019	2020	2021
Reform 97	237	232	200	200	180	180	180	160
Invest.tilsk. Eldreomsorgen	1 497	1 436	1 460	1 410	1 350	1 360	1 340	1 320
Invest.tilsk. Skoleutbygg.	408	363	300	300	270	270	260	250
Sum statstilskudd	2 142	2 031	1 960	1 910	1 800	1 810	1 780	1 730

	R-2015	R-2016	2 017	2 018	2019	2020	2021
Statstilskudd flyktninger	2 534	5 082	4 780	5 100	3 193	1689	352

Fra og med 2015 har kommunen mottatt statstilskudd for flyktninger. Utbetalingen for 2015 ble for det meste overført disposisjonsfond flyktninger i og med at de kom helt på slutten av året. Ubrukte midler for 2016 ble overført og pr. 01.01. 2017 har vi disponibelt kr 4.306.000. Pr. i dag har vi tatt i mot 35 personer og tilskuddet er beregnet ut fra dette antallet videre i perioden. Kommunen får utbetalt integreringstilskudd i 5 år.

2.6 Momskompensasjon

Fra 01.01.2004 ble det innført generell momskompensasjon for kommunene.

Momskompensasjon for driftsutgiftene er innarbeidet i etatens rammer, mens momskompensasjon av investeringsutgifter er blitt ført som refusjon/tilskudd. Det ble fra 2010 innført nye regler, fra og med 2014 skal disse inntektene i sin helhet regnes som inntekter knyttet til investeringer og føres i investeringsregnskapet.

2.7 Rente og avdragskompensasjon

Investeringsstilskudd Reform 97 gjelder de investeringer som ble foretatt ved innføringen av 6-åringer i skolen.

Investeringsstilskudd eldreomsorgen gjelder utbyggingen av omsorgsboliger og sykehjemsplasser. Vi får kompensasjon for 35 omsorgsboliger og 36 sykehjemsplasser, dette trappes ned i samsvar med avdragstid og rentene beregnes etter dagens rente i husbanken.

Rentekompensasjon for skolebygg er godkjent for 19 mill, dette trappes gradvis ned.

2.8 Øvrige driftsinntekter

Driftsinntekter slik som leieinntekter og egenbetalinger har etatene vurdert i egne saker om det er behov/mulighet for økning av betalingssatser. Viser til egne saker som blir lagt fram i forbindelse med budsjettet.

2.9 Kommunale avgifter

Det er et mål at vann og kloakkavgiften skal dekke kommunens driftsutgifter i tillegg til kapitalutgiftene for vann og kloakk. Dersom avgiftene dekker mer enn 100 % av disse utgiftene, avsettes det til et selvkostfond som skal brukes til å dekke opp for økte kostnader. Avgiftene ble ikke økt i 2012, 2014, 2015 og 2016, men i 2013 ble de økt med 3,3 %. På grunn av stor fondsreserven ble kloakkavgiften redusert med 15 % i 2017, vannavgiften ble holdt uendret.

Pr. 01.01.2017 har vi følgende fond:

- Avløp/kloakk kr 5.415.805
- Vann kr 20.027

Fondsbeholdningen vedrørende avløp økte ytterligere i 2016, derfor foreslår vi at avgiften reduseres i 2018 med 10 %.

Fondsreserven for vann er ikke så stor, derfor foreslår vi at den økes med den generelle prisstigningen.

Gebyrregulativet for feiing og tilsyn ble endret i 2016 og det kreves nå inn en fast avgift hvert år. Det skal nå også kreves inn avgift for hytter og fritidseiendommer. Avgiften ble ikke økt for 2017 og foreslår heller ingen økning i 2018, vi avventer og ser hvor mye ekstra avgift det blir på hytter og fritidseiendommer.

2.10 Finansinntekter og –utgifter

Finansinntekter

	Regnskap			Budsjett					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Renter av bankinnskudd	1 587	724	375	500	500	500	500	500	500
Utbytte Dalane Energi	1 264	1 318	1 276	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Sum	2 851	2 042	1 651	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000

Renter av bankinnskudd er blitt kraftig redusert de siste årene. Det skyldes delvis lav rentesats, men også at vi har mindre innskudd. Likviditeten har blitt bedre i 2017 og foreslår at vi viderefører budsjettet i hele perioden.

Utbytte fra Dalane Energi som ble utbetalt i 2017 var 1.883.000 kr, vi budsjetterer med et forventet gjennomsnitt som er 1,5 mill som tidligere.

Tidligere har vi budsjettert med 4 mill i uttak fra kraftandelsfondet i samsvar med vedtektene, fra 2017 er dette redusert til 3 mill.

Finansutgifter

Oversikt renter og avdrag på lån

	Regnskap				Budsjett			
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Renter	7 750	5 868	5 868	5 500	6 020	6 200	6 300	6 400
Avdrag	8 000	7 878	7 558	7 500	8 000	8 000	8 000	8 000
Sum	15 750	13 746	13 426	13 000	14 020	14 200	14 300	14 400

Renter av kommunens lån er for 2018 beregnet til 2,3 %, ca 27 % er av kommunens lån er bundet til fastrente og pr. i dag har vi gjennomsnittsrente på ca 2 %. Vi bruker 2,3 % i hele perioden.

Kommunens rente og avdragsbelastning er fortsatt stor og vi viderefører avdrag og renter som tidligere og viser til at det forventes forholdsvis store investeringer framover i økonomiplanen. Renter og avdrag burde hatt en økning de siste årene i økonomiplanen, men av erfaring tar det tid før prosjekter kommer i gang. Vi tar en ny vurdering ved neste økonomiplan.

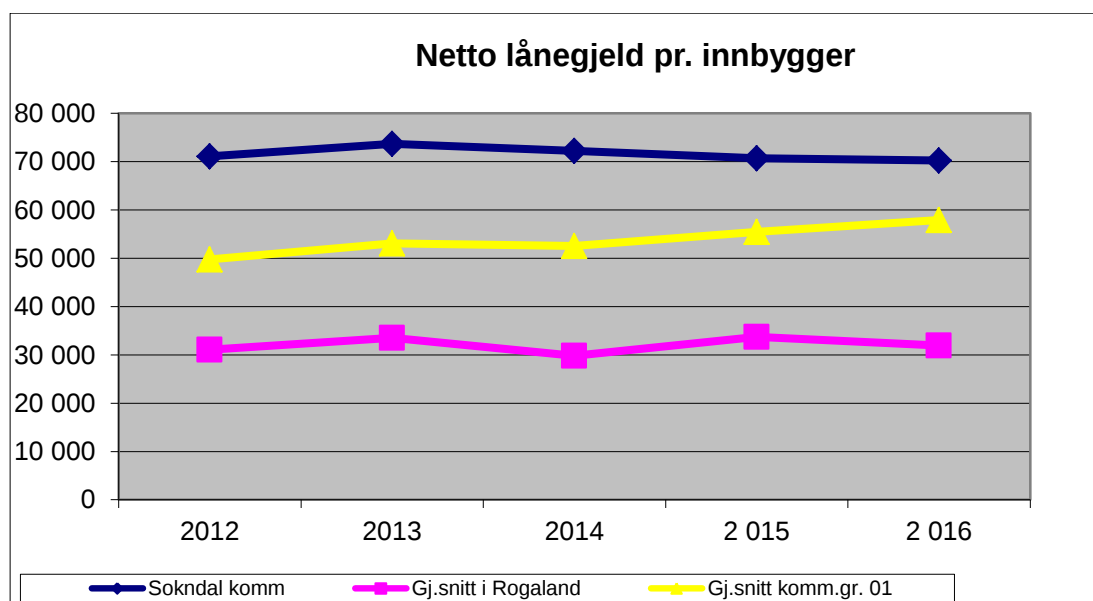
I denne beregningen har vi ikke tatt med formidlingslån fra Husbanken – kommunens utgifter skal dekkes av de inntekter vi får.

Oversikt over gjeldsutviklingen

År	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lån 1.1.	247 734	240 861	232 781	232 493	247 583	249 583	251 583	253 583
Avdrag	8 131	8 080	7 788	7 500	8 000	8 000	8 000	8 000
Nye lån	1 258	0	7 500	22 590	10 000	10 000	10 000	10 000
31.12.	240 861	232 781	232 493	247 583	249 583	251 583	253 583	255 583

Denne oversikten viser lån til investeringer, Husbankens formidlingslån er holdt utenfor. Fra og med 2008 er det tatt opp store låneopptak til å finansiere skoleutbyggingen som ble avsluttet høsten 2012. Fra 2013 og til 2016 var avdrag større enn nye lån, men de investeringer som er lagt inn fra 2017 og framover krever nye låneopptak.

Det er lagt inn i beregningen at lån pr. i dag har en avdragstid på 30 år, fra 2017 øker vi avdrag til 8 mill og dette fortsetter hele perioden.

2.11 Investeringer

Viser til egen oppstilling som viser investeringer og hvordan disse er tenkt finansiert. Investeringene som det er lagt opp til i økonomiplanen krever låneopptak ut over tidligere målsetninger. Kommunen har ikke tilstrekkelig med fond til å finansiere de investeringene det legges opp til, dermed oppnår vi ikke det økonomiske delmålet i kommuneplanen og viser til følgende:

- **Legge opp til en forsiktig investeringstakt der investeringene i større grad skal finansieres av egne midler.**

3 Forslag til budsjett 2018 og økonomiplan 2018-2021

3.1 Generelt om utfordringene framover

Budsjettarbeidet er og har vært en krevende prosess. De siste årene har kommunens økonomiske situasjon endret seg betydelig. I 2016 reduserte etatene sine rammer med 4 mill og budsjettet for 2017 ble lagt fram med et «overskudd» på 4 mill som skal avsettes fond. En av de største utfordringene for kommunen er endringer i rammeoverføringene, det å kunne tilpasse driften til endringene. I tillegg har det de siste årene vært betydelige endringer i ressurskrevende tjenester innenfor omsorgssektoren, endringer i kostnader til barnevern, grunnskole og barnehage. Det er vanskelig å tilpasse nye kostnadskrevende prosjekter til de rammene vi har.

3.2 Utgangspunktet for budsjettbehandlingen

Utgangspunktet er vedtatt budsjett for 2017 og de korrigeringer som er gjort i løpet av året og viser til framlagte perioderapporter hvor tiltak innenfor rammeområdene er beskrevet. De enkelte rammeområdene har satt opp sine budsjettforslag så realistisk som mulig med utgangspunkt i driften vi har i dag og de korrigeringer som det er blitt enighet om i ledergruppen med utgangspunkt i de nye budsjetttrutinene:

«Rådmannen kaller inn til felles arbeidsmøter for administrasjonen, formannskapsmedlemmene og gruppelederne hvert år i forbindelse med utarbeidelse av kommunens budsjett og økonomiplan. Første møte avholdes i løpet av juni, og resterende møter gjennomføres i perioden september – november.

Hensikten med ordningen er å få økt samhandling mellom politikerne og administrasjonen, der rammer og forutsetninger, signaler og innspill kan bli vurdert løpende, fra et tidlig tidspunkt i budsjett- og økonomiplanprosessen.

Utarbeidet forslag til budsjett og økonomiplan legges fram til behandling i formannskapet i november og vedtas av kommunestyret i desember.

Fagforeningene inkluderes tidlig i arbeidet med kommunens budsjett og økonomiplan. Det skal legges til rette for en formell dialog mellom politikere og fagforeninger gjennom hele prosessen.»

I den forbindelse har det vært flere møter og det har vært et mål å få til et positivt driftsresultat. Budsjettet som nå legges fram har et netto driftsresultat på 2,4 % - da er det foretatt følgende beregning:

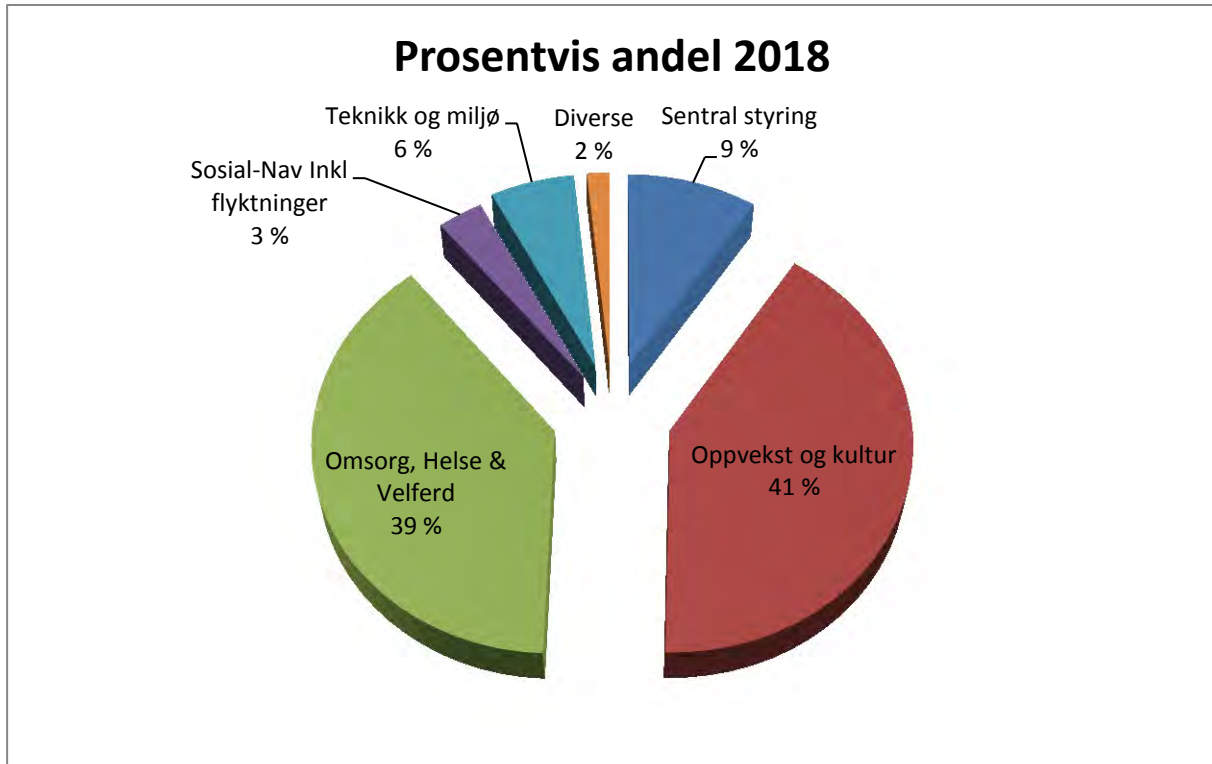
4 8 mill avsettes disposisjonsfond (beregnet «overskudd» - dvs 1,75 % av driftsinntekter)
3,3 mill avsettes til utviklingsfond (50 % av inntekter eiendomsskatt Vindkraft)

Men for å få til dette er det lagt inn en kostnadsreduksjon på 4,2 mill som de tildelte rammene må reduseres med.

Innsparinger og driftstilpasninger er en løpende prosess som vil fortsette. Som et ledd i dette vil erstatning av stillinger som blir ledige, bli vurdert i hvert enkelt tilfelle, før evt. nyansettelse.

3.3 Økonomisk fordeling av driftsbudsjettet

Dette diagrammet viser hvordan budsjettmidlene blir fordelt mellom de ulike avdelingene i kommunen:

Avdeling	Budsjett 2018 Netto	Prosentvis andel 2018	Budsjett 2017 Netto	Prosentvis andel 2017
Sentral styring	19 690	9,26	19 238	9,37
Oppvekst og kultur	87 645	41,24	83 676	40,75
Omsorg, Helse & Velferd	82 202	38,68	81 426	39,66
Sosial-Nav Inkl flyktninger	6 875	3,23	5 608	2,73
Teknikk og miljø	12 741	5,99	10 452	5,09
Diverse	3 378	1,59	4 930	2,40
Totalt	212 530	100,00	205 330	100,00

I etatenes forslag til budsjett viser vi til beskrivelse innenfor de enkelte avdelinger. Sosial-Nav inklusive flyktninger og Diverse er omtalt under Sentral Styring.

Rådmannen har ikke kunnet innfri alle ønsker / behov i etatenes forslag og viser til de foreslåtte drift- og investeringsrammer.

3.4 Forutsetninger som ligger inne i budsjettforslaget

- Det er lagt inn 1,25 % prisstigning på etatenes ramme
- Statens anslag for skatt og rammetilskudd.
- Pensjonskostnadene er basert på informasjon vi har fått fra KLP. Det er budsjettet med kostnader og premieavvik* for 2018 blir brukt til å dekke driftsutgiftene. Akkumulert premieavvik tilbakeføres regnskapet i henhold til regnskapsforskriftene.
- Det er lagt inn en lønnsputt på 2,7 mill.

- Vi har lagt inn flyktningetilskudd beregnet på at vi pr. i dag har mottatt 35 flyktninger som vi nå mottar integreringsstønad for.
- Det er ikke foreslått endring av promillesatsen på eiendomsskatt.
- Dagens rentenivå fortsetter.
- Det er lagt inn en reduksjon av kostnadsrammene på rammeområdene på 4,2 mill.
- Det er forutsatt et «overskudd» på 4,8 mill som avsettes til generelt disposisjonsfond og 3,350 mill som avsettes til utviklingsfond (50 % av eiendomsskatt Vindkraft)
- Totalt er det lagt opp til bruk av fond i driftsbudsjettet
 - Næring/turisme (næringsfond) kr 326.000
 - Bundne selvkostfond kr 1.800.000

*Premieavvik er differansen mellom de årlige pensjonskostnadene og pensjonspremien – i 2017 er den beregnet å slå positivt ut med hensyn til regnskapsføringen.

3.5 Usikkerhet ved budsjettforslaget

- Endringer i rammetilskuddet – årlig re-vektig av kostnadsnøkklene i utgiftsutjevningen
- Lønnsoppgjøret kan bli dyrere enn det vi har lagt inn.
- Gjennomføring av driftstilpasninger i organisasjonen som følge av innsparinger ikke blir som planlagt
- Uforutsette kostnader innenfor ressurskrevende tjenester innenfor barnehage, skole og omsorg.
- Selvkostberegningene blir slik som beregnet.
- Kraftandelsfondet – den årlige veksten blir mindre enn forventet
- Renteøkning
- Uforutsette kostnader

3.6 Investeringer

Av større Investeringer kan nevnes:

- Boligsosial handlingsplan vedtatt i k.sak. 47/16
- Hjelpemidler/teknologi omsorg
- Kjøp av Veolia tomt og Bussholdeplass skolen
- Hauge Park sanitæranlegg
- Kartlegge/etablere reservedrikkevann
- VA – sanering Frøyland er utsatt til 2020
- Råvannsledning Lindland er utsatt til 2020
- Ny pumpestasjon Hosmosmyra
- Flomsikring av Sokna
- Kalkdosering

Når det gjelder flomsikring forventes det at 80 % dekkes av staten, slik at vi bare har med kommunens andel. Kalkdosering er et prosjekt som finansieres med midler fra fylket.

I tillegg til investeringer har vi tilskudd som skal ut betales i henhold til tidligere vedtak

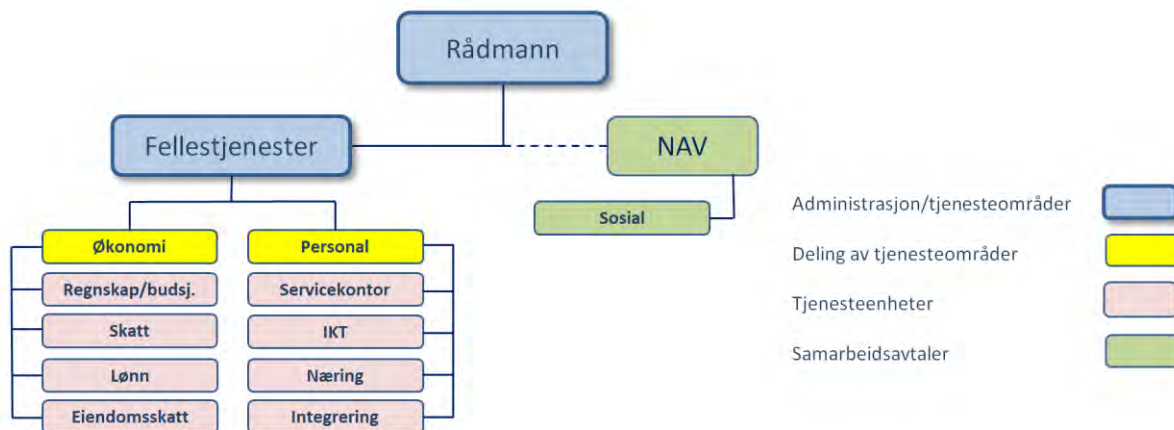
- Jøssingfjord Vitenmuseum – tilskudd
- KNA - raceway

Etatenes forslag

4 KOMMUNENS SENTRALE FORVALTNING

4.1 Organisering

Sentraladministrasjonen består totalt av 12,2 årsverk fordelt på følgende avdelinger:

4.2 Innspill til planlegging/framtidsutsikter

4.2.1 Personell

Budsjettet har også i år vært satt stramt, samtidig som det er forventet at de samme oppgaver og tjenester skal utføres. I forbindelse med den nye organisasjonsplanen som ble vedtatt 20.02.2017 er det vedtatt en del organisatoriske endringer.

Det vil stadig være et mål å utnytte kontor- og personalressursene mer fleksibelt på tvers av etater og avdelinger. I forbindelse med ledighet i stillinger blir disse vurdert og i løpet av 2017 er det foretatt reduksjon av en hel stilling. I den forbindelse blir tidligere oppgaver overført og fordelt på de andre innenfor sentraladministrasjonen.

IKT har 2 hele stillinger, og disse har også ansvaret for skolen. Dette er en ordning som fungerer bra.

Det holdes fortsatt stort fokus på sykefraværsoppfølging og arbeidsmiljøtiltak i hele organisasjonen. I denne forbindelsen bruker personalkontoret i sentraladministrasjonen mye tid og ressurser til hjelp og rådgiving ute på etatene. Det har vært vanskelig å finne ekstra midler til trivselstiltak og fraværsforebygging. Økning i bruk av bedriftshelsetjenesten fra 2017 er ikke blitt videreført for 2018. Totalt prøver en å få til en god personalutvikling med forholdsvis små midler.

4.2.2 IKT – programvare og utstyr

Det legges opp til en del utskiftning av utstyr i løpet av perioden. Programvare og lisenser gjelder for fellestjenester slik som sikkerhetskopiering, antivirus, brannmur etc. Øvrige programvare og lisenser ligger ellers innenfor de enkelte tjenesteområdene.

Vi skal oppgradere nettverkshastighet på Soknatun, anskaffe SAN lagringsløsning som gjør oss mindre sårbare ved server feil og skaffe ny større batteripakke. For øvrig er det budsjettert med de driftsavtaler vi har i dag.

Det er fra 2018 laget et eget ansvarsområde for IKT under kommunens sentrale forvaltning, dette for å få en bedre oversikt over disse kostnadene.

4.2.3 Soknatun

Den eldste delen av Soknatun er fra 1975 og i budsjettet for 2017 ble det satt av midler til å få en plan over rehabilitering og bedre utnyttelse av bygget. Det er et stort etterslep av vedlikehold særlig av den gamle delen. I forbindelse med endring av organisasjonsstrukturen, er det satt ned en gruppe for det videre arbeidet. Det er innhentet

forslag til endring av bygget og mulighet for å opprette et servicetorg.

4.2.4 Næringsarbeid

Kommuneplanen legger føringer i forhold til næringsarbeidet, med mål og tiltak, som administrasjonen forholder seg til.

Kommunen har de siste årene ikke tilført midler til næringsfondet, med unntak av inntektene fra salg av aksjer i Altifiber.

Driftsutgiftene til næring og reiseliv har vært finansiert av næringsfondet de siste årene, men utgifter til stillingen som næringssjef finansieres gjennom kommunens driftsbudsjett.

Tellenes Vindpark ble åpnet i september 2017. Dette prosjektet er viktig for kommunen i form av betydelige inntekter gjennom eiendomsskatt. I tillegg har anleggsperioden gitt oppdrag for store deler av kommunens næringsliv. Når en nå går over i driftsfasen, vil dette også være positivt for kommunens næringsliv i forhold til vedlikehold og lokale innkjøp.

Jøssingfjord Vitenmuseum legger opp til byggestart i 2018. Dette er et stort og viktig prosjekt både for kommunen og omkringliggende regioner. Sokndal kommune ønsker å legge forholdene best mulig til rette og være en aktiv samarbeidspartner.

Kommunestyret har vedtatt detaljregulering av KNA Raceway sitt motorsportsenter på Kroheia. Sokndal kommune ønsker å legge forholdene best mulig til rette og være en aktiv samarbeidspartner.

I 2018 vil det bli jobbet videre med etablering av flere arbeidsplasser, følge opp aktuelle aktører og være en aktiv medspiller overfor det lokale næringsliv.

Sokndal har et stort potensiale innenfor reiselivsnæringen, dette er noe en vil jobbe videre med i samarbeid med aktuelle aktører, Nordsjøvegen, Region Stavanger m.v.

Nordisk nettverk Cittaslow vil i juni 2018 avholde sitt årsmøte i Sokndal. Utgiftene fordeles på deltakende kommuner. Pr. i dag er det 9 medlemskommuner i 5 land.

I budsjettet for 2018 er det lagt inn utgifter til næring, reiseliv, Cittaslow m.v.

4.2.5 Flyktninger

Høsten 2017 er det 35 flyktninger i kommunen. I h.t. kommunestyrets vedtak i 2015, er det mottatt 20 ordinære flyktninger, mens det er 15 som har kommet gjennom familiegjenforeninger. Det fleste som bor i Sokndal er familier. Det er 3 enslige flyktninger. 12 av flyktningene kom til Sokndal i 2015 og en har for disse fått tilskudd for 2015, 2016, og 2017.

Det statlige tilskuddet kommende år vil være: 2018: kr 5.164.000, 2019: kr 3.193.000, 2020: kr 1.689.000 og 2021: kr 352.500.

Det er av avgjørende betydning at det arbeides aktivt for å få flest mulig i arbeid.

Utfordringene er arbeidsmarkedet og godkjent utdanning. Mange av flyktningene ønsker å ta videre utdanning for å kvalifisere seg til arbeidsmarkedet.

Flyktningkonsulenten har en viktig jobb, bl.a. i forhold til å hjelpe med praktiske ting, følge opp i forhold til skole og videre utdanning, integrering i lokalsamfunnet og ikke minst i forhold til arbeid i samarbeid med NAV,

IMDI vil i løpet av høsten ta kontakt med aktuelle kommuner i forhold til mottak av nye flyktninger. Behovet for 2018 vil være mindre enn tidligere, og de kommuner som er aktuelle vil bli kontaktet. Det opplyses om at kommuner som tar imot flyktninger i 2018 må ta i mot minimum 10.

4.3 Endringer av oppgaver m.v.

4.3.1 Politisk

Det ble i løpet av 2015 foretatt en revisjon av retningslinjer for lønn og godtgjørelse for folkevalgte som gjelder for perioden 2015-2019. Det er nå kun 2 hovedutvalg Levekår og Landbruk-miljø-teknikk. Tidligere ble Cittaslowrådet og Næringsstyret lagt inn under formannskapet.

4.3.2 Administrasjon

I administrasjonen er det mange arbeidsoppgaver som skal løses med forholdsvis få ressurser og stadig nye innsparinger. Det er viktig å legge opp til en så rasjonell og effektiv organisasjon som mulig, samtidig er det viktig å utnytte eksisterende ressurser på en best mulig måte. Da er et godt arbeidsmiljø av avgjørende betydning, samt å hjelpe hverandre og stå sammen som en organisasjon, uavhengig av hvor en jobber.

Det vil i løpet av høsten 2017 bli lagt fram en ny sak for kommunestyret i forhold til omorganisering. I 2018 vil arbeidet med etablering av servicekontor i 1. etasje på Soknatun bli startet opp. I tillegg vil det også bli ombygginger i 2. etasjer. Målet med dette er en mer effektiv organisasjon, der en vil ha god service til publikum som mål nummer en.

4.4 Langsiktige mål

Viser til vedtatt kommuneplan for 2011-2022 med følgende mål fra kommuneplanen som er førende innenfor sentraladministrasjonens overordnede områder fremover:

- I Sokndal skal service og tjenesteyting stå i fokus, herunder være en tilgjengelig organisasjon som har god dialog med sine innbyggere, og inkluderende, effektiv og fleksibel organisasjon med godt arbeidsmiljø der medarbeiderne innehar riktig kompetanse.
- Sokndal kommune skal være en trygg kommune å bo i. I dette ligger bl.a. at sannsynlighet og konsekvenser av ulykker reduseres, at samfunnssikkerhet skal ivaretas i all planlegging og ha en brann- og redningstjeneste, herunder politi, ambulanse og legevakt, med tilfredsstillende kompetanse og materiell.

4.5 Økonomiplan 2018 - 2021

4.5.1 Investeringer

- Egenkapitalinnskudd KLP kommer hvert år.
- IKT – kjøp av utstyr og nye prosjekter
- Det jobbes mot å innføre nytt økonomisystem
- Oppgradering av Acos Websak Fokus vil effektivisere driften av systemet
- Ombygg Soknatun – i forbindelse med endring av organisasjonen trengs det en endring av Soknatun i tillegg til generelt vedlikehold.

4.5.2 Driftstiltak

- Organisasjonsgjennomgangen har som mål i tillegg til en mer effektiv organisasjon at antall årsverk skal reduseres. En eventuell reduksjon er tenkt i forbindelse med naturlig avgang og at ved ledighet blir stillinger vurdert.
- Tilskudd til frivilligsentralen er videreføring av tilskuddet som tidligere ble utbetalt fra staten.
- Kommune-/stortingsvalg ligger inne i 2019 og 2021.
- Økning i tilskudd til kontrollutvalget slik at det kan gjennomføres forvaltningsrevisjon i 2019 og i 2021.

Investering	2018	2019	2020	2021
Ombygg Soknatun	1 000	1 000	1 000	1 000
IKT prosjekter og utstyr	500	100	200	200
Kirken diverse	125	125		
Nytt økonomisystem	200	700	100	

Acos Websak Fokus	200	200		
KLP - egenkapitalinnskudd	700	700	750	750
Sum investeringer	2 725	2 825	2 050	1 950

Nye tiltak/ending i tiltak	2018	2019	2020	2021
Læringer IKT og kontorlag	100	150	200	200
Økning advokatbistand	40	40	40	40
Overføring stilling fra omsorg	500	500	500	500
Kommune-/stortingsvalg	0	80	0	100
Kontrollutvalget	0	120	0	120
Sum nye tiltak /ending i tiltak	640	890	740	960

4.6 Kommentarer til budsjett for 2018

- På grunn av stramme rammer prøver vi med omprioriteringer så langt vi klarer.
- Det er i svært liten grad budsjettert med vikarer og ekstrahjelp, kursutgifter er redusert til et minimum.
- Den pågående organisasjonsgjennomgangen gjør at det ikke er gjort noe forslag til styrking av blant annet innkjøpsfunksjon.
- Etter innføring av eiendomsskatt for alle eiendommer i kommunen fra 1.1.2015 består det videre arbeidet av den årlige klagebehandling, taksering av nye eiendommer i tillegg til ajourhold og utsending av de årlige gebyrer.
- IKT-kostnadene er en stor utfordring. Det er budsjettert med de avtaler vi har i dag og det forventes ikke noen større oppgradering i 2018.
- Når det gjelder kommunalt næringsarbeid har vi som tidligere lagt inn stilling som næringssjef med 50 %, for øvrig foreslår vi at de resterende kostnadene til næring og turisme dekkes av fond – bruk av næringsfond **kr 326.000,-**
- Det er lagt inn tilskudd til Kirken med kr 2.960.000,- heri er inkludert tjenesteyting med kr 110.000,- til administrative tjenester og 230.000 til kirkegårdsarbeidet.

Ansvar 199 Budsjettmidler til fordeling: Det er foreslått avsatt følgende til reserverte tilleggsbevilgninger:

- Reservert (formannskapet) kr 200.000
- Reservert lønnsøkning kr 2.700.000
- Redusert ramme kr 4.222.000

Reservert lønnsøkning er utregnet etter statlige signaler. For å få en bedre balanse mellom inntekter og utgifter er det foreslått at innenfor rammeområdene må det i løpet av 2018 foretas en reduksjon på ca 4,2 mill.

I tillegg er det lagt inn:

- Pensjonsmidler tidligere år kr 2.400.000

Som nevnt tidligere i dokumentet fører vi pensjonskostnadene i regnskapet og eventuelt premieavvik bokføres uten at vi foretar avsetninger. Premieavviket føres som fordring og tilbakeføres regnskapet slik som regnskapsforskriftene tilsier. Premieavviket vil i 2018 bli ført som fordring og tilbakeføres regnskapet de neste 7 årene. Vi har ikke funnet midler til å foreta en avsetning til fond for å ha en bedre dekning når premieavviket tilbakeføres

NAV-Sosial

I kommunens regnskap føres lønnsutgifter til 1 stilling i tillegg til sosialhjelp, sosiallån og kvalifiseringsstønad. Vi refunder en andel til staten som skal dekke ledelse og drift av NAV-kontoret etter inngått avtale.

De siste 3 årene har det vært en stor økning i sosialhjelp og slik det ligger an pr. i dag vil vi få en overskridelse på minst kr 500.000. Vi har i mange år hatt en forholdsvis lav utbetaling i forhold til de kommuner vi sammenligner oss med.

Det er vanskelig å anslå disse utbetalingene og rammeområdets budsjett er foreslått til kr 3.675.000 og da er sosialhjelp økt med 500.000,-.

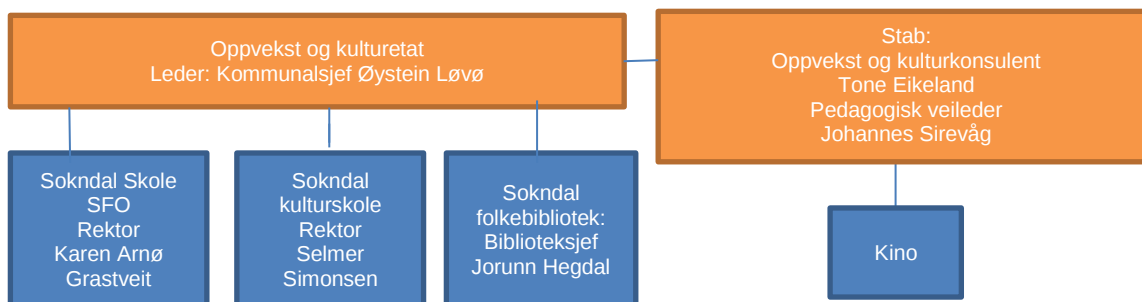
Flyktninger

Det ble for 2017 opprettet et eget ansvar for de direkte kostnadene til flyktninger, kostnader innenfor grunnskole osv skal bokføres innenfor de aktuelle tjenestene.

De direkte kostnadene er lønn flyktningkonsulent, introduksjonsstønad og ellers hjelp i det daglige. Alle kostnadene både de direkte og indirekte kostnadene skal dekkes av det statlige tilskuddet. Ubrukte midler avsettes til fond.

5 OPPVEKST- OG KULTURETATEN

5.1 Organisering

Oppvekst og kulturkontoret består av 3 personer (oransje bokser), med hver sin 100 % stilling.

Det er 3 avdelinger med hver sin leder (blå bokser).

Kinoen blir administrert av Oppvekst og kulturkonsulent

I tillegg kommer ansvar for og oppfølging av:

- Pedagogisk psykologisk tjeneste i Dalane (PPT)
- Dalane interkommunale barnevern
- Private barnehager i Sokndal kommune
- Lag/foreninger
- Voksenopplæring
- Kulturminnevern
- Trafikksikkerhet (Holdningsskapende handlingsplan)
- Kulturarrangement
- Folkehelse (Folkehelsekoordinator- rollen)
- Spillemidler

Folkehelseansvaret ligger til omsorg. Det er en tverrfaglig folkehelsegruppe m/politisk valgt representant som ledes av omsorgssjef med kulturkonsulenten som folkehelsekoordinator.

Trafikksikkerhetsutvalget er nå LMT, men oppvekst og kultur m/pedagogisk veileder er delaktig i søknader og rapportering på Trafikksikkerhetsmidler, samt den holdningsskapende del av Trafikksikkerhetsplanen.

5.2 Innspill til planlegging/framtidsutsikter.

Disse målene er hentet fra «Kommuneplan for Sokndal kommune 2011-2022», og skal bidra til at hovedmålet i kapittel 5 nås. I kommuneplanen har vi også mange delmål. De følgende delmål vil vi ha ekstra fokus på i 2018:

Oppvekstmiljøet – skal være et godt, utfordrende og mobbefritt miljø:

- Kommunen skal gjennom tverretattlig arbeid bedre tilbudet til barn og unge med særskilte behov.
- Kommunen skal tilby foreldreveiledning/kurs innenfor flere områder

Et mobbefritt oppvekstmiljø vil vi fortsatt ha fokus på, og gode tilbud til barn/ungdom med særskilte behov må ha fokus. "Handlingsplan for et godt oppvekstmiljø uten mobbing i

Sokndal kommune” er vedtatt. Planen har fått innspill fra barnehager, skoler og Ungdomsrådet og vi har prøvd å spre dem ved å informere om den på foreldremøter og møter i lag/foreninger.

Også gjennom arbeidet i Familiens hus, gis både barn/ungdom og foreldre bedre forutsetninger for å få den ekstra hjelpen en trenger for å bli sett og ivaretatt på en litt bedre måte.

Barnehage/SFO/skole/kulturskole – skal sammen utvikle kunnskap for livet

- Skolen skal utarbeide mål for bedre resultater i skolen.
- Kulturskolen skal ha et variert og attraktivt tilbud slik at de unge får utvikle sine interesser og evner, men også bli utfordret på nye kulturformer.

Arbeidet med å bedre resultatene i skolen bærer frukter, og nye mål settes. Ut fra ny § 9a i Opplæringsloven, har en også skjerpet rutinene mot mobbing i skolen. Kulturskolen har hatt sitt første skoleår, og da er det greit å kunne utvide tilbudet fra høsten -18 med ett nytt undervisningstilbud. Ut fra økonomiplanen, tenker en å gjøre det noen år framover.

Kulturbygg/anlegg – skal gi muligheter for allsidig aktivitet og kulturopplevelse.

- Arbeide aktivt for å realisere Jøssingfjordsenteret.

I 2016 gikk prosjektlederen over til Dalane Folkemuseum, og arbeidet med å realisere Jøssingfjord vitenmuseum gjøres derfra. Det jobbes nå parallelt med restaurering, graving, reguleringsplaner, sponsorer, anbudspapirer slik at en alltid kommer ett skritt videre realisering.

Kulturarrangement – skal kunne utøves og nytes i bygda.

- Arrangere og støtte opp om festivaler/arrangement som setter Sokndal på kartet.

I 2017 sto Dalanefestival igjen på kartet, og planene for 2019 er i gang. Ellers er det ikke rom for å ta de store sjanser med større arrangement, men det kommer til å arrangeres mindre teaterforestillinger og konserter. I tillegg til dette arrangeres det mye gjennom Den Kulturelle spaserstokken og den Kulturelle skolesekken. Amfiets venner, som er ansvarlige for Spelet «Jo», hadde en stor suksess med første sesong, men dårligere besøk i 2017 (noe som kan skyldes mye regn). Sokndal kommune ønsker å bevilge 100.000 kr i støtte i 2018, for å oppmuntre til en fortsettelse.

God folkehelse – skal vedlikeholdes og forbedres med rekreasjon og aktivitet, slik at en får livskvalitet livet ut.

- Tilrettelegge og vedlikeholde grøntområder og friluftsområder som tiltak for et bredt spekter av aktiviteter og for ulike grupper i befolkningen. Det må spesielt satses på å tilrettelegge sentrumsnære områder for fysisk aktivitet og som er universelt utformet.

Første del av Hauge park står ferdig. I 2018 må brukes til å planlegge og å skaffe økonomi til å fortsette med de neste trinn. Toalettbygget må på plass. I samarbeid med Dalane friluftsråd

kommer en til å sette opp noen treningsapparater i naturmaterialer. Mange ungdommer ser fram til en skatepark.

5.3 Endringer av oppgaver m.v.

Oppvekst- og kulturretaten har fra sommeren, ikke lenger ansvar for helsestasjon m/jordmor. Høsten -18 har en vært underbemannet i administrasjonen. Skolen/SFO får stadig nye utfordringer som de må takle innenfor et allerede stramt budsjett. Skolen har flere elever, men får ikke økt driftsbudsjettet tilsvarende. SFO har hatt en utvidet åpningstid i ferier, noe som skal evalueres i løpet av 2018. Skolen er med i prosjektet «Two Teacher». Folkehelse og trafikksikkerhetsarbeid krever tid. Vi er også med i Sjumilssteget, der det jobbes med barn/unge ut fra Barnekonvensjonen.

5.4 Langsiktige mål

Hovedmål i kommuneplanen under kapittel 5 «Fra vugge til grav»:

Sokndal skal være et attraktivt, inkluderende og trygt sted å bo i alle livsfaser. Et variert kultur- og fritidstilbud skal bidra til å skape mangfold og tilhørighet til lokalsamfunnet, og medvirke til at det gode liv kan leves, også ved at en prioriterer tiltak som opprettholder, behandler og fremmer helse. Dette er ikke alltid like lett når en samtidig skal stramme til økonomisk.

5.5 Økonomiplan 2018– 2021

Kommentarer til enkelte poster:

- Kommunestyret har tidligere gjort vedtak om å bidra med kr. 5.000.000 til Jøssingfjord Vitenmuseum. 1.500.000 kr ble overført i 2016 og kr. 1.000.000,- i Jøssingfjord Vitenmuseum i 2017 eller når anbud har kommet inn. Så foreslås det 1.500.000 kr i 2018 og 1.000.000 kr senere. Det er også tatt høyde for 150.000 kr i driftsmidler fra 2018 og 300.000 kr utover, som en konsekvens av en realisering av prosjektet.
Det legges også inn 35 000 kr til Bygdetunet.
- Kulturskolen har en politisk vedtatt plan. I den står bl.a framdriften i hvor mange tilbud de skal ha. Det blir lagt inn 80.000 kr for å øke tilbudet med et nytt undervisningstilbud i 2018.
- Ungdomsrådet, må fortsatt få 10 000 kr av kulturbudsjettet, til barn/unge, for å opprettholde nivået på 30 000 kr.
- Underskudd på 17. mai arrangementet tas også fra kulturbudsjettet.

5.6 Kommentarer til budsjett for 2018:

Oppvekst- og kulturretaten har fått tildelt en ramme på kr. 84.445.000,-. Rammen bærer preg av at økonomien skal i balanse og det er av den grunn et meget stramt budsjett, som gir utfordringer. Som skrevet i saksdelen, har det etter at rammen ble lagt, kommet inn nye uforutsette utgifter. Den ene på refusjon til andre kommuner grunnet enkeltvedtak i barnehagesektoren på 500 000 kr og den andre på nye satser for tildeling av tilskudd til barnehager, på 700 000 kr ekstra i forhold til beregnet utgift.

Tilskuddet til private barnehager var fra før den største utfordringen da flere barn har begynt i barnehage, i forhold til i fjor. Når vi ikke har kommunale barnehager, så bruker vi nasjonal sats som grunnlag for tilskudd. Tilskuddet beregnes pr. 15.12. hvert år. Det lages sak på å ha to telledager, for å få en mer nøyaktig utbetaling til barnehagene.

Vi har budsjettert med det antall barn som vi vet om pr. 1. november. Hvis barnehagene tar inn flere barn før 15. desember, så vil tilskuddet øke. Eksempelvis hvis vi får et barn mer under 3 år i en av barnehagene før til økt tilskudd på rundt 200.000 kr mens en over 3 år øker tilskuddet med rundt 100 000 kr.

I tillegg til denne store økningen i driftsmidler til barnehagene, så øker utgiftene vi får på spesialpedagogiske tiltak i barnehage. Mange enkeltvedtak er omfattende og ressurskrevende. Det vil hele tiden være fokus på å benytte disse midlene på en best mulig måte slik at vi kan gjøre enkeltvedtak som samsvarer med PPT sine anbefalinger. Systemarbeidet må være så godt skole og i barnehage, at en kan minke oppmeldinger og/eller timer til spesialpedagogiske tiltak.

Ut fra beregninger fra barnevernet, kan utgiftene gå ned med 500 000 kr, men dette er svært usikre tall. Vi har også redusert refusjoner til andre kommuner, på skole med 500 000 kr.

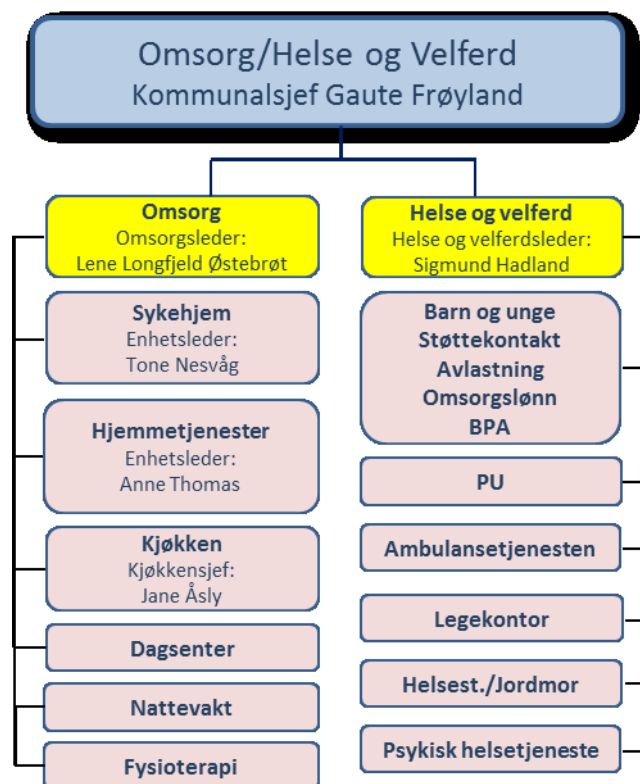
Vi har forsøkt å være så nøkterne som mulig, men det er mange ting som er vanskelig å forutsi. Her kan vi bl.a. nevne refusjoner til og fra andre kommuner (fosterhjemselever), barnevernskostnader, og spesialpedagogiske tiltak i barnehage og skole. Vi har et realistisk budsjett, men det er ikke rom for noen uforutsette ting innenfor den stramme rammen.

Budsjettet er i utgangspunktet lagt opp med et kalkulert underskudd på 2 millioner. I tillegg kommer de nye uforutsette utgiftene, som har kommet i de siste dagene på 500 000 kr + 700 000 kr.

Om det politisk fastsettes at det skal foretas ytterligere innstramminger for å nå et samlet mål for kommunen, vil dette måtte gjennomføres som en dialog med berørte fagorganisasjoner da det ikke kan utelukkes reduksjon i stillinger på sikt.

6 OMSORG, HELSE OG VELFERD

6.1 Organisering

6.2 Innspill til planlegging/fremtidsutsikter.

6.2.1 Omsorg

- Forutsatt at det oppnås enighet om korrigert kontrakt med Hospital IT, implementeres Fase 2, dvs. digitaliseringen av Solbø sjukeheim. Forventet oppstart er Jan-18. I tillegg er Sokndal kommune med i et prosjekt sammen med de fleste kommunene i Rogaland angående fellesinnkjøp og testing av diverse digitalt utstyr, bl.a. medisindispensere og digitalt natt-tilsyn. Digitalisering i omsorgstjenesten er kommet for å bli, og det er viktig at vi deltar på de arenaene som gir oss innsikt og kunnskap.
- Ny organisasjonsstruktur ble iverksatt 1.6.2017, men pga samordning med ombyggingsplanene på Soknatun, har flytteprosessen dratt ut, slik at vi ikke har fått testet omorganiseringen fullt ut. Imidlertid forventer vi at felles driftsbasis for hjemmetjenesten er på plass i Nov. 2017. Nye grunntnuser skal være klare til 2018, tilpasset endrede forutsetninger både på Solbø sjukeheim og i hjemmetjenesten.
- Inngå vaktavtale med fastlegene i Sokndal, slik at det kan etableres ØHD- tilbud på Solbø sjukeheim. Oppnås dette, kan dagens samarbeidsavtale med Eigersund kommune sies opp. Avtalen har ett års oppsigelse, så lokalt tilbud kan tidligst være på plass nov./des. -18. Det legges også opp til, i samarbeid med kommunepsykologen, at dette tilbudet også skal dekke samme krav til tilbud innen psykiatri.

6.2.2 Helse- og velferd:

- Inngå ny driftsavtale med SUS ang. ambulansetjenesten. Gjeldende avtale er inne i siste opsjonsår.
- Utvikle kommunehelsetjenesten slik lovkrav og forskrifter krever.
- Videreføre det interkommunale samarbeidet med Flekkefjord og Egersund vedrørende legevakt, beredskapsmessige tiltak og miljørettet helsevern.
- Fortsette avtalen med Dalanekommunene og Hå kommune om felle legevakts kommunikasjonssentral i nødnettsambandet.
- Realisere prioriterte prosjekt i Boligsosial handlingsplan 2016 – 2020, først og fremst boliger for mennesker med alvorlig rusproblematikk og redusert boevne (Rugedal), og omsorgsboliger for unge voksne med behov for varig tilrettelagte kommunale tjenester (Gamleveien 46).

6.3 Endring i oppgaver m.v.

6.3.1 Omsorg

- Statistikken viser at det ikke blir flere eldre i aldersgruppen 80+ i Sokndal før vi passerer 2025, faktisk en liten reduksjon fram mot 2020. Dette merkes allerede godt, antall beboere på Solbø sjukeheim er redusert til et gjennomsnitt på 37/39 beboere. Nye grunnturnuser baseres på samme bemanningsnorm som før, men redusert antall beboere gir mulighet for å overføre personalressurser til hjemmetjenesten, jfr. føringene i Boligsosial handlingsplan. Dette gjør at vi er i rute, rustet opp hjemmetjenesten slik at flere kan bo hjemme lenger i trygge hjem.
- Tilpasse rutiner og prosedyrer ny digital teknologi, slik at det oppnås best mulig gevinst av investeringene.
- Satse mer på rehabilitering/habilitering, viktig innsats for å forebygge behov for sykehjemsplass, samt gjøre opphold her kortest mulig.
- Organisere hjemmetjenesten slik at kompetansen angående vurderingsbesøk blir best mulig, har avgjørende betydning for at tjenestevedtakene blir presise faglig sett.

6.3.2 Helse- og velferd:

- Inngå vaktavtale med fastlegene angående ØHD- tilbud på Solbø sjukeheim. Si opp eksisterende avtale med Egersund.
- Arbeider med mål om ny driftsavtale med SUS angående ambulansetjenesten.
- Avvikle samarbeidsavtalen angående IBO (Interkommunalt bofellesskap) i Egersund.
- Styrke bemanningen på Bøhaugen, økt tilsynsbehov pga at flere av beboerne pensjoneres fra arbeidsplassen på UNINIOR. Denne økningen forsøkes dekket innenfor budsjettet, overførte personalressurser fra Solbø sjukeheim.
- Generelt er behovene i tjenestespekteret støttekontakt, omsorgslønn, avlastning og Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) fortsatt økende, og nye ressurskrevende prosjekt kommer ofte midt i budsjettåret. KS har vedtatt at private avlastere skal ha arbeidskontrakter, og ikke oppdragsavtaler som nå. I tillegg er takstene nesten fordoblet, noe som betyr at våre gjeldende enkeltvedtak kan bli kr. 700 000 til 1. mill. dyrere i 2018 dersom vi ikke ser på alternativ organisering. Dette er tjenestekområdets største x-faktor, og kan i verste fall føre til at budsjettrammene ikke vil holde.
- Nytilsatt kommunepsykolog og ruskonsulent, begge prosjektansatte i 4 år, gjør at det kan satses på forebyggende arbeid i mye større grad enn tidligere, både innenfor rusfeltet og psykisk helsearbeid.

6.4 Langsiktige mål.

6.4.1 Omsorg

- Gjennomføre ny behovsanalyse vedrørende økt behov for sykehjemsplasser fra 2025 – 2040, viktig del av revisjonen av vedtatt Boligsosial handlingsplan, gjennomføres

senest våren 2020. Eventuelt starte prosjektering av ny avdeling på Solbø sjukeheim, jfr. punkt 4.3.3.4 i planen.

- Utvide driftstilskudd for fysioterapeut med 50 %, se tekstdelen til budsjett 2017 – økonomiplan 2017 – 2020, hvor dette er foreslått fra 2018. Det er det ikke rom for dette i tildelt ramme, heller ikke i nytt forslag til økonomiplan 2018 – 2021.

6.4.2 Helse- og velferd:

- Kommunepsykolog blir lovpålagt fra 2020. Jobbe for å omgjøre prosjektansettelsen til fast ansettelse, gjerne i samarbeid med nabokommuner.
- Ruskonsulentstillingen omgjøres til fast ansettelse når prosjektperioden er over, fra 2020.
- Etablere miljøtjeneste med base i prosjektet i Gamleveien 46, styrke tjenestetilbudet til disse målgruppene både faglig og ressursmessig, jfr. Boligsosial handlingsplan. Nå dekkes dette best mulig via de etablerte tjenestene, og omsorgslønn.

6.5 Økonomiplan 2018– 2021

6.5.1 Investeringer:

- Velferdsteknologi: Vedtatt investeringsprogram fullføres, samme beløp føres opp for 2018 og 2019. Da digitaliseringsprosessen vil fortsette, jfr. bl.a. pågående samarbeidsprosjekt i Rogaland, anskueliggjøres videre behov for investeringer i årene som kommer med å føre opp kr. 500 000 for årene 2020 og 2021.
- Omsorgsboliger for unge voksne og barneavlastning, Gamleveien 46: Her føres opp prosjekteringsmidler på kr. 500 000 i 2018.
- Prosjekt boliger for mennesker med alvorlig rusproblematikk og redusert boevne (Rugedal): Dette forventes ferdigstilt i 2018, føres opp med kr. 2 mill.
- Ombygging Solbø: Til ny driftsbasis for hjemmetjenesten m.m. er det satt av inntil kr. 300 000 i 2017, resterende kr. 700 000 av investeringsmidlene i 2017 skyves til 2019.
- I 2020 settes av kr. 500 000 til prosjektering av ny avdeling på Solbø sjukeheim, jfr. Boligsosial handlingsplan, punkt 4.3.3.4.

6.5.2 Driftskonsekvenser av de foreslåtte investeringer:

- Velferdsteknologi: Drifts- og vedlikeholdsavtale, kontrakt på 7 år, kr. 500 000 pr. år.
- Omsorgsboliger for unge voksne og barneavlastning: I Boligsosial handlingsplan er det antydning 3 nye årsverk, men er usikkert. Nåværende personale i barneavlastningsboligen vil flytte med, blir ekstra behov i helgene, samt i et utvidet perspektiv, se ovenfor, langsiktige mål, helse- og omsorg. Blir det bygging i 2018, føres opp 3 årsverk fra 2019, kr. 2 mill. pr. år. Videre føres kr. 200 000 til generelle driftsutgifter for kommunal avlastningsbolig.
- Driftsutgifter boliger i Rugedal: Forutsatt at disse ferdigstilles i 2018, settes av kr. 100 000 dette året, og kr. 200 000 de neste år.

6.6 Kommentarer til budsjett for 2018

Tildelt ramme for hele tjenesteområdet omsorg/helse- og velferd er netto kr. 82 711 000. De viktigste konsekvensene av så stramme budsjettammer er:

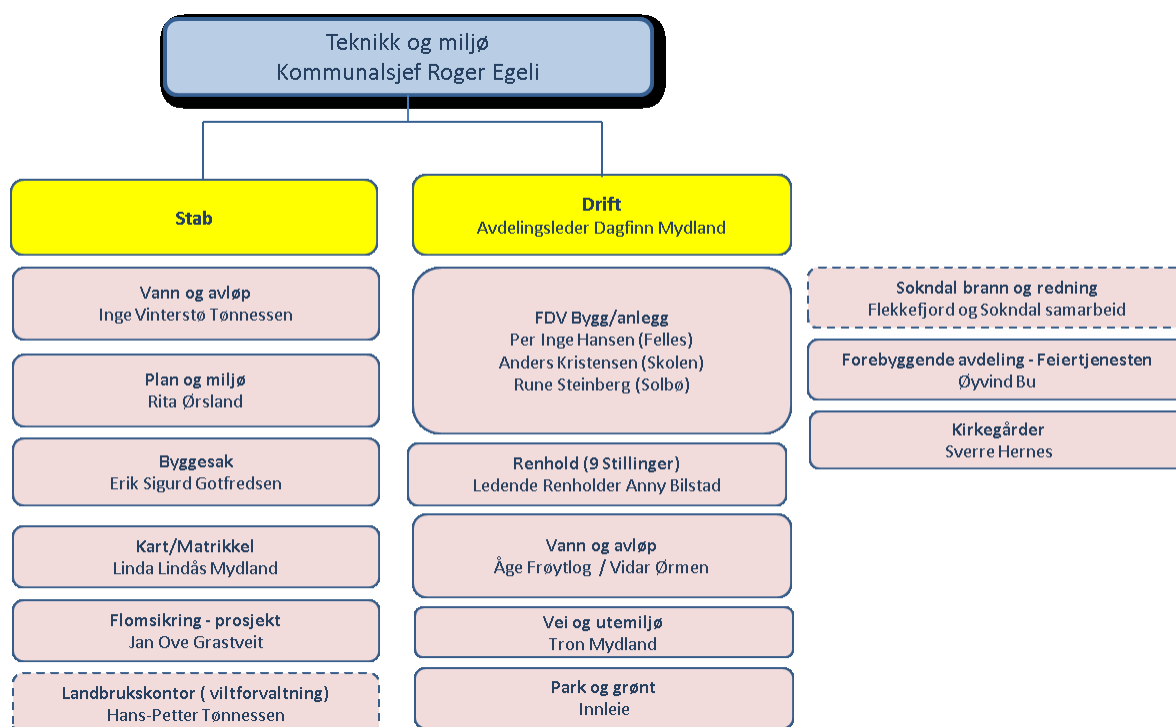
- Det er ikke rom for foreslåtte standardhevede tiltak, disse skyves til 2019.
- Overføring av personalressurser fra Solbø sjukeheim til hjemmetjenesten og PU-omsorgen/Bøhaugen foretas, som forutsatt, i sin helhet innenfor tildelt budsjett, men stramme lønnsbudsjett i alle avdelinger gir lite rom for uforutsette, ressurskrevende oppgaver.
- Det forutsettes at samarbeidsavtalen med IBO (Interkommunalt bofellesskap i Egersund) avvikles i 2017, føres ikke opp felleskostnader i 2018.

- Postene for tjenestespekteret støttekontakt, omsorgslønn, avlastning og BPA økes ut fra forbruk 2017.
- Kommunal egenandel for kommunepsykolog og ruskonsulent dekkes av innsparte IBO – kostnader, og salg av psykologtjenester til Bjerkreim og Lund.
- Driftsbudsjett skal dekke kjente kostnader, men har ingen buffer for uforutsette utgifter.

Inntekter: Se egen sak, 17/627 – Egenbetaling omsorg/helse- og velferd 2018.

7 TEKNIKK- OG MILJØETATEN

7.1 Organisering

7.2 Innspill til planlegging/framtidsutsikter

I forhold til 2017 legges det i 2018 opp til at etaten skal en redusert ramme ved at midler til en ekstra stilling/innkjøp av fagtenester innen vei og utemiljø (kr 477.000) ikke videreføres og at statlige midler som ligger inne for 2017 (kr 600.000) ikke videreføres.

Administrasjonen har en begrenset stillingsramme i forhold til de oppgaver som skal løses. Det er et etterslep på realisering av politiske vedtak som har fått sterkere fokus i 2017. Dette videreføres i 2018 hvor det parallelt sikres at etaten fatter delegerte vedtak i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner med betryggende kontroll av arbeidet.

Innen kommunal drift totalt har etaten meget stor bredde i sine oppgaver. Kommunalsjefen har anbefalt at det vurderes organisasjonsutvikling som kan være avbøtende på sårbarhet og åpner for en arbeidsmetodikk som kan være effektiviserende totalt sett. Det er foreslått en struktur for arbeidsprosesser som kan være tidsbesparende og gi bedret kvalitetssikring.

Det skal utarbeides rammekontrakter for flere områder i fjerde kvartal 2017 som kan gi besparelser og det skal spesielt rettes fokus mot energibesparende tiltak i 2018.

7.3 Endring i oppgaver mv.

Innen forebyggende brannvern ble stillingen som feier øket fra 90 % til 100 % i 2017 for å kunne dekke også hytter og fritidsboliger i kommunen. Arbeidet videreføres i samarbeid med brannsjefen i Flekkefjord kommune/brannvesenet for etablering av system for hytter i 2018.

Innen vann og avløp har det over flere år blitt fremmet mange momenter i investeringsplanen for å belyse de behov som forefinnes. Mye sårbarhet er ikke løst, men i investeringsbudsjett for 2018 og utover legges det nå inn færre momenter som er mer realistisk å gjennomføre.

Det anbefales at stillingen som prosjektingeniør, som har koordinert flomutredning i 2018, gjøres permanent for å dekke prosjekter hvor kommunen har liten kapasitet til koordinering og ledelse. Finansiering tas fra de prosjekter som får støtten (trafikksikkerhet og annet).

7.4 Langsiktige mål

Drikkevann og effektiv avløpshåndtering

Arbeidet med internkontroll, kartlegging av reservedrikkevann og holde oppdatert status på våre renseanlegg for drikkevann videreføres. Hendelser i 2017 med bortfall av vann følges opp. Kommunen har sårbar råvannsledning fra Blåfjell, men vi håper den holder noen år til.

Det er planlagt skifte av pumpestasjon på Hosmosmyra innen avløp i 2018. Å skifte ødelagte avløpsrør på Frøyland i Skogliveien, Høgåsveien og Stølsveien er lagt inn i investeringsplan senere hvor det samtidig utredes behov for en trykkkningsstasjon i området.

Vedlikehold av bygg og anlegg – forebygge verditap og sikre lang levetid

For kommunale bygg, veier og anlegg har det i mange år blitt fremhevet at det er betydelig etterslep på vedlikehold. Her vil forfall fortsette da kommunen ikke finner midler til å holde alt ved like. De vedtak som er fattet om salg bør derfor gjennomføres for å redusere kostnader til vedlikehold på bygg og anlegg det er utredet at kommunen ikke må eie selv.

Kommunen er ikke kjent med noen ekstraordinær tildeling av vedlikeholdsmidler i 2018. Det kan ikke påregnes støtte ut over det kommunen selv legger inn i rammen til dette formålet. Det gjennomføres rutinemessig kontroll av kommunale lekeplasser i boligfelt, men det er ikke avsatt midler til utskifting av lekeapparater i 2018. Det må påregnes at mer utstyr må fjernes.

For kaier og bruer har etaten gjennomført kurs slik at vi selv kan utføre kontroll med disse. Det er utsatt vedlikehold på en bru i Rekedal som utsettes videre, mens det for Malmkaien må settes inn tiltak i 2018 da dette ikke kunne utbedres i 2017.

Flomsikring

Utredninger og arbeidet gjort internt i 2017 opp mot flomsikring har gitt kommunen svært viktig informasjon om Sokna som ikke var kjent tidligere. Arbeidet opp mot NVE videreføres så langt det er mulig i 2018.

Sikker beredskap mot brann og for redning

Kommunen har godt fungerende avtaler om brannsamarbeid med Flekkefjord kommune og Titania AS/Industrivernet som fungerer meget godt. For å imøtekomme nasjonale krav er det flere som nå gjennomgår utdanning i Flekkefjord og Stavanger.

Selvkost der hvor det er mulig

Det vil bli gjennomgang av alle områder med tanke på å komme enda nærmere selvkost enn tidligere for de områdene som i dag ikke har full inndekning. Egne saker fremmes for gebyr.

Havn

Det vil bli fremmet egen sak vedrørende lovpålagte forskrifter i henhold til Havne- og farvannsloven som regulerer blant annet anløpsavgift. Egen sak fremmes i løpet av første halvdel av 2018.

Adressering overlevert politisk utvalg for navnsetting

Kart og matrikkel fikk høsten 2017 utarbeidet et godt grunnlag, kvalitetssikret av Kartverket, som gjorde det mulig å overlevere et grunnlag til det politiske utvalget for navnsetting. Dette viktige arbeidet videreføres i 2018 med fastsetting av navn og fysisk oppmerking av disse.

Reguleringsarbeid

Om det politisk avsettes midler til kjøp a reguleringstekniske tjenester, vil det blir satt inn ressurser iht den politiske bestillingen som gis i oppdatert planstrategi (eller økonomiplan).

Kommunal beredskap.

Som del av arbeidet med kommunal beredskap vil kommunen på overordnet nivå arbeide videre med å sikre kritisk viktige bygg nødstrøm og påkobling for aggregater. Etaten har anbefalt at kommunen inngår avtale om bruk av nødnett i selvkostområdene i 2018.

Etaten vil følge opp det tilsyn som fylkesmannen gjennomfører i desember 2017 slik at eventuelle forslag til administrative forbedringer eller avvik kan lukkes i 2018.

7.5 Økonomiplan 2018 – 2021

Investeringer:

Prosjekt	2018	2019	2020	2021
Flomsikring	2 500	2 500	3 000	3 000
Råvann Lindland (hovedtilførsel av drikkevann)			2 000	1000
Reservedrikkevann	200	300	1 000	1 000
Ny pumpestasjon Hosmosmyra	1 000	1 100		
Bobilparkering Homosmyra	150			
Malmkaien (bjelken/ fundament)	300			
Nytt boligfelt Strandaveien	500		-	
Øyno II nytt boligfelt			500	
Oppgradering brann og redning (DE bygg)	700	300		
Ren og skitten sone avløpsanlegg		200		
Damskipskaien		200		
VA-Sanering Frøyland (kloakk)			2 000	
Digitalisering (Teknisk arkiv)	200	100	100	100
Kalkdosering	5 000	5 000	2 000	
Sum investeringer Teknikk & Miljø	10 550	9 700	10 600	5 100

Driftskonsekvenser av de foreslåtte investeringer:

Det vurderes at det ikke er driftskonsekvenser av foreslåtte investeringer annet enn for kalkdoserer hvor tildelte midler dekker også driftsfasen fullt ut.

Nye/Endringer av standardhevende tiltak:

Her har etaten fulgt rådmannens råd om å la politikerne få velge de tiltak som bør tas med. De tiltak som det ikke blir funnet rom for, kommer ikke med på etaten oppdragsportefølje for etaten i 2018:

Mangel for å få budsjettbalanse ift i 2017	350.000
Adressering av Sokndal kommune (skiltmateriell)	300.000 (ta så lang dette rekker)
Asfaltering av kommunale veier	500.000
Planarbeid iht vedtatt planstrategi	450.000
Nødaggregat/påkoblinger for Solbø/Soknatun	130.000
HMS svømmebasseng/automatisert klorblanding	70.000

7.6 Kommentarer til budsjett 2018

Budsjettet fremmes med en lavere ramme enn i 2017. Innstrammingen er i utgangspunktet på området for kommunale veier og utemiljø. Etaten vil på nytt se etter mulige innsparinger, men dette har som kjent allerede pågått i mange år nå. Det må derfor påregnes betydelig redusert tjenestetilbud og kvalitet innen tjenesteleveransen i flere områder i 2018.

Om det politisk fastsettes at det skal foretas ytterligere innstramminger for å nå et samlet mål for kommunen, vil dette måtte gjennomføres som en dialog med berørte fagorganisasjoner da det ikke kan utelukkes reduksjon i stillinger på sikt.

Rådmannens forslag til driftsbudsjett og investeringer

8 DRIFTSBUDSJETT – RAMMEOMRÅDENE

Driftsbudsjett - rammeområdene	2018	2019	2020	2021
<u>Rammeområde Sentral styring og fellestjenester</u>				
Tildelt ramme	19 050 000	19 050 000	19 050 000	19 050 000
<u>Nye tiltak/endring i tiltak</u>				
Læringer IKT og kontorlag	100 000	150 000	200 000	200 000
Læringer som foreslått på kommunestyret	100 000	150 000	200 000	200 000
Økning advokatbistand	40 000	40 000	40 000	40 000
Overført stilling fra omsorg	500 000	500 000	500 000	500 000
Kommune-/stortingsvalg		80 000		100 000
Kontrollutvalget	129 000	120 000		120 000
Ekstra bevilgning Frivillighetssentralen	15 000			
Ny ramme	19 934 000	20 090 000	19 990 000	20 210 000
<u>Rammeområde Oppvekst og kultur</u>				
Tildelt ramme	84 444 500	84 444 500	84 444 500	84 444 500
<u>Nye tiltak/endring i tiltak</u>				
Økning tilskudd barnehage	2 700 000	2 700 000	2 700 000	2 700 000
Økning PP-tjeneste andre kommuner	500 000	500 000	500 000	500 000
Drift vitenmuseum Jøssingfjord		150 000	150 000	150 000
Ny ramme	87 644 500	87 794 500	87 794 500	87 794 500
<u>Rammeområde Omsorg, helse og velferd</u>				
Tildelt ramme	82 702 000	82 702 000	82 702 000	82 702 000
<u>Nye tiltak/endring i tiltak</u>				
Overført stilling til fellestjenester	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
Miljøpers. Oms.boliger/Avl.		500 000	2 000 000	2 000 000
Driftsutg. Oms.b. unge/Avl.			200 000	200 000
Drift- og vedlikehold HIT		500 000	500 000	500 000
Boveileder rus/psyk.		300 000	600 000	600 000
Driftsutg. Rusboliger/Gosen			200 000	400 000
Salg omsorgsbolig; reduserte leieinntekter			500 000	1 000 000
Ergoterapi		100 000	600 000	600 000
Ny ramme	82 202 000	83 602 000	86 802 000	87 502 000
<u>Rammeområde NAV-sosial og flyktningarbeid</u>				
Tildelt ramme	6 875 000	6 875 000	6 875 000	6 875 000
<u>Nye tiltak/endring i tiltak</u>				
Flyktninger (reduksjon introduksjonsprgr.)		-640 000	-1 340 000	-1 340 000
Ny ramme	6 875 000	6 235 000	5 535 000	5 535 000
<u>Rammeområde Teknikk og miljø</u>				
Teknikk og miljø adm og drift	9 737 500			
Vann og avløp	-6 356 000			
Bygninger/vaktmester/renhold	7 359 000			
Tildelt ramme	10 740 500	10 740 500	10 740 500	10 740 500
<u>Nye tiltak/endring i tiltak</u>				
Prosjektstilling flom (egenandel)	200 000	200 000	200 000	200 000
Budsjettbalanse ifht 2017	350 000	350 000	350 000	350 000
Adressering - skiltmateriell	300 000			

Asfaltering kommunale veier	500 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Planarbeid iht planstrategi	450 000			
Nødaggregat (påkobling for Soknatun/Solbø)	130 000			
HMS svømmebasseng - automatisert klorblanding	70 000			
Havnevesenet				
Avgifter og gebyrer	-1 375 000			
Budsjetterte utgifter	695 000			
Avsatt til fond	680 000			
Ny ramme	12 740 500	12 290 500	12 290 500	12 290 500
<u>Driftsbudsjett utenom etatene</u>				
Amortisering tidl.års premieavvik	2 400 000	2 400 000	2 400 000	2 400 000
Jøssingfjord Vitenmuseum	1 500 000	1 000 000		
KNA Raceway	700 000			
Strandaspelet	100 000			
Reservert tilleggsbevilgning	2 900 000	2 900 000	2 900 000	2 900 000
Reservert tilleggsbevilgning	-4 222 000	-4 192 000	-7 066 000	-9 733 000
Ny ramme	3 378 000	2 108 000	-1 766 000	-4 433 000
Total ramme	212 774 000	212 120 000	210 796 000	209 049 000
Endringer i forhold til foregående år	11 139 000	-654 000	-1 324 000	-1 747 000

9 INVESTERINGSPROSJEKT

Tall i 1000	2018	2019	2020	2021
Sentral styring og felles utgifter				
Ombygg Soknatun	1 000	1 000	1 000	1 000
IKT prosjekter og utstyr	500	100	200	200
Kirken diverse	125	125		
Nytt økonomisystem	200	700	100	
Acos Websak Fokus	200	200		
KLP egenkapitalinnskudd	700	700	750	750
	2 725	2 825	2 050	1 950
Oppvekst og kultur				
Bussholdeplass Sokndal Skole	1 200			
Hauge park sanitæranlegg	600			
Kjøp av Veolia tomt	1 000	2 500		
Alternativ varmesystem	500	500	500	
Oppgradering IKT skole	400	100	100	100
Skatepark		2 500		
	3 700	5 600	600	100
Omsorg, Helse og Velferd				
Boliger - vanskeligstilt/rus	2 000			
Velferdsteknologi	1 000	1 000	500	500
Omsorgsboliger unge/avlastning (G46)	500	2 000	1 000	
Ombygging Solbø		700		
Prosjektering ny avd. Solbø			300	500
Gosen oppgradering til psykisk helse			1 200	
	3 500	3 700	3 000	1 000
Teknikk og miljø etaten				
Flomsikring	2 500	2 500	3 000	3 000
Ny pumpestasjon Hosmosmyra	1 000	1 100		
Bobilparkering Hosmosmyra	150			
Nytt boligfelt Strandaveien	500			
Nytt boligfelt Øyno II			500	
Kartlegge/etablere reservedrikkevann	200	300	1 000	1 000
Råvannsledning Lindland			2 000	1 000
Oppgradering brann og redning (DE bygg)	700	300		
Ren og skitten sone avløpsanlegg		200		
VA-Sanering Frøyland (kloakk)			2 000	
Digitalisering (Teknisk arkiv)	200	100	100	100
Kalkdosering	5 000	5 000	2 000	
	10 250	9 500	10 600	5 100
Havnevesenet				
Damskipskaaien		200		
Malmkaaien (bjelken/fundament)	300			
Sum havnevesenet	300	200	0	0
SUM INVESTERINGER	20 475	21 825	16 250	8 150

Finansiering:				
Bruk av lånemidler	7 275	15 125	9 450	3 950
Salg av eiendom	5 000			
Overført fra drift				
Tilskudd/refusjoner	6 400	5 700	2 100	
Bruk av avsetninger/fond				
Disposisjonsfond	1 000	800	4 200	4 200
Utviklingsfond	500		500	
Investeringsfond				
Havnevesenets fond	300	200		
Sum finansiering	20 475	21 825	16 250	8 150

HOVEDOVERSIKT

Driftsregnskap
Investeringsregnskap (budsjett)

10 BUDSJETTSKJEMA 1A - BUDSJETTFORUTSETNINGER - INNTEKTER I BEVILGNINGSREGNSKAPET

Tall i 1000	Regn. 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
FRIE INNTEKTER						
Skatt på inntekt og formue	-81 397	-85 000	-86 000	-86 000	-86 000	-86 000
Ordinært rammetilskudd	-101 248	-104 200	-107 423	-107 840	-107 950	-107 690
Inntektsutjevning	-8 555	-6 500	-8 577	-8 577	-8 577	-8 577
Skjønnstilskudd	-900	-800	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Skatt på eiendom	-13 309	-14 460	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Kostnader eiendomsskatt	97	200	200	100	100	100
Tilskudd flyktninger	-2 000	-4 780	-5 100	-3 193	-1 689	-352
Andre generelle statstilskudd	-1 826	-1 910	-1 800	-1 810	-1 780	-1 730
SUM FRIE DISPONIBLE INNTEKTER	-209 138	-217 450	-229 700	-228 320	-226 896	-225 249
FINANSINNTEKTER/-UTGIFTER						
Utbetaling fra kraftandelsfondet	-4 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Avkastning kraftandelsfondet	-1 917	0	0	0	0	0
Renteinntekter og utbytte	-2 179	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Renteutg., provisjoner og andre finansutg.	0	5 620	6 020	6 200	6 300	6 400
Urealisert tap kraftandelsfond	6 114	0	0	0	0	0
Avdrag på lån (netto)	7 788	7 500	8 000	8 000	8 000	8 000
FINANSUTGIFTER NETTO	5 806	8 120	9 020	9 200	9 300	9 400
FRIE DISPONIBLE AVSETNINGER						
Herav til dekning av tidligere års underskudd	1 340	0	0	0	0	0
Avsetning til kraftandelsfondet	1 917	0	0	0	0	0
Avsetning disposisjonsfond	3 214	4 000	4 800	4 800	4 800	4 800
Avsetning utviklingsfond	0	0	3 106	3 106	3 106	3 106
BRUK AV FRI DISPONIBEL AVSETNING			0	0	0	0
Herav disponering av tidligere års overskudd	-1 215	0	0	0	0	0
Bruk av kraftandelsfondet	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av øvrige avsetninger	-3 495	0	0	0	0	0
AVSETNINGER NETTO	1 761	4 000	7 906	7 906	7 906	7 906
Til finansiering av utgifter ført opp i investeringsbudsjettet	0	0	0	0	0	0
TIL FORDELING DRIFT	-198 180	-205 330	-212 774	-211 214	-209 690	-207 943
	3 391	0	0	0	0	0

11 BUDSJETTSKJEMA 1B TIL FORDELING DRIFT

Tall i 1000	Regn 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
TIL FORDELING FRA SKJEMA 1A	-198 180	-205 330	-212 774	-210 970	-209 446	-207 699
Rammeområde Sentralstyring og felles drift						
Sum inntekter	-2 791	-768	-777	-777	-777	-777
Sum utgifter	22 756	20 006	20 711	20 961	20 811	21 031
Netto driftsramme*	19 965	19 238	19 934	20 184	20 034	20 254
Rammeområde Oppvekst og kultur						
Sum inntekter	-12 440	-8 760	-10 096	-10 096	-10 096	-10 096
Sum utgifter	96 629	92 436	97 741	97 891	97 891	97 891
Netto driftsramme*	84 189	83 676	87 645	87 795	87 795	87 795
Rammeområde Omsorg, Helse & Velferd						
Sum inntekter	-21 829	-20 420	-17 897	-17 897	-17 897	-17 897
Sum utgifter	103 720	101 846	100 099	101 499	104 699	105 399
Netto driftsramme*	81 891	81 426	82 202	83 602	86 802	87 502
Rammeområde NAV - inkl flyktninger						
Sum inntekter	-5 093	-1 165	-107	-120	-120	-120
Sum utgifter	8 031	6 773	6 982	6 355	5 655	5 655
Netto driftsramme*	2 938	5 608	6 875	6 235	5 535	5 535
Rammeområde Teknikk og Miljø						
Sum inntekter	-24 150	-19 190	-19 824	-19 824	-19 824	-19 824
Sum utgifter	36 942	29 642	32 565	31 115	31 115	31 115
Netto driftsramme*	12 792	10 452	12 741	11 291	11 291	11 291
Res.tilleggsbev./premieavvik	-3 594	4 930				
Amortisering tidl.års premieavvik			2 400	2 400	2 400	2 400
Jøssingfjord Vitenmuseum			1 500	1 000		
KNA Raceway			700			
Strandaspelet			100			
Reservert tilleggsbevilgning			2 900	2 900	2 900	2 900
Reservert tilleggsbevilgning			-4 222	-4 192	-7 066	-9 733
Sum utgifter	-3 594	4 930	3 378	2 108	-1 766	-4 433
SUM FORDELT TIL DRIFT	198 180	205 330	212 774	211 214	209 690	207 943

12 FORDELING INNENFOR DE ENKELTE RAMMEOMRÅDENE

Etat	Ansvar	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Regnskap 2016
10	100 Politisk styring og kontroll	3 509 000	3 362 000	3 112 623
10	120 Rådmannens kontor	2 613 000	2 472 000	2 996 879
10	130 Økonomikontoret	3 497 000	3 479 000	3 238 243
10	140 Fellestjenester	1 910 000	6 055 000	6 882 648
10	141 Servicekontor	1 864 761		
10	142 IKT	2 554 239		
10	150 Administrasjonslokaler			28 244
10	180 Tiltak og næringsformål	906 000	880 000	873 900
10	182 Kirken	3 080 000	2 990 000	3 023 611
10	198 Diverse	0	0	-191 307
10	Sentral styring	19 934 000	19 238 000	19 964 841
20	200 Administrasjon oppvekst	3 852 000	3 902 000	2 685 336
20	210 Sokndal skole	41 186 000	40 540 000	39 884 029
20	230 Musikk-/kulturskole	1 368 000	1 288 000	1 375 072
20	240 Skolebygninger	135 000	110 000	156 730
20	271 Private barnehager (tilskudd)	29 918 000	26 213 000	26 602 721
20	281 Helsestasjonen (2018 se Helse og Velferd)		1 308 000	1 347 811
20	290 Kultur - administrasjon	1 669 500	1 521 000	1 551 756
20	291 Kinodrift	150 000	150 000	87 483
20	292 Bibliotek	957 000	921 000	927 167
20	293 Jøssingfjord vitensenter (se etat 70)	0	0	1 524 999
20	299 Budsjettmidler til fordeling	1 200 000	0	0
20	360 Barnevern	7 209 000	7 723 000	8 045 397
20	Oppvekst og kultur	87 644 500	83 676 000	84 188 501
32	350 Sosialkontor	3 675 000	3 128 000	2 938 056
32	351 Flyktningarbeid	3 200 000	2 480 000	
32	Sosial-Nav	6 875 000	5 608 000	2 938 056
35	370 Administrasjon PLO	3 523 000	5 733 000	4 682 618
35	371 Distrikt A	29 612 000	30 078 000	29 208 176
35	372 Distrikt B	34 054 000	34 960 000	36 626 566
35	373 Bøsenteret	1 315 000	41 000	431 218
35	374 Kjøkken	4 556 000	3 921 000	4 192 710
31	320 Legekontor	5 757 000	5 623 000	5 548 707
31	321 Fysioterapi	1 430 000	420 000	403 957
31	330 Ambulansen	650 000	650 000	796 957
35	Omsorg, Helse og Velferd*		81 426 000	81 890 910
35	370 Administrasjon PLO	3 523 000		
35	380 Omsorg	-2 975 000		
35	381 Solbø Sykehjem (lønn)	25 599 000		
35	382 Hjemmetjeneste (lønn)	20 057 000		
35	383 Kjøkken	4 556 000		
35	384 Dagsenter	1 315 000		
35	385 Nattevakt	6 988 000		
35	386 Fysioterapi	1 430 000		
35	390 Helse og velferd	1 461 000		
35	391 Barn og unge	8 117 000		
35	392 PU-botilbud	2 381 000		
35	393 Ambulanse	650 000		
35	394 Legekontor	5 757 000		
35	395 Helsestasjon	1 305 000		
35	396 Psykisk helsetjeneste	2 038 000		
35	Omsorg, Helse og Velferd*	82 202 000		

60	600	Teknisk etat - administrasjon	3 133 000	2 946 000	2 831 182
60	610	Leiegårder			27 631
60	620	Kommunalteknisk avdeling	6 557 000	6 860 000	7 378 408
60	621	Miljøvern	47 500	42 000	63 974
60	628	Vann	-2 223 000	-2 012 000	-2 581 100
60	629	Avløp	-4 133 000	-4 379 000	-3 400 961
60	650	Eiendomsforvaltning	7 359 000	6 995 000	8 472 624
60	699	Budsjettmidler til fordeling	2 000 000		
60		Teknikk og miljø	12 740 500	10 452 000	12 791 759
70	198	Jøssingfjord Vitenmuseum	1 500 000		
70	198	KNA Raceway (700') & Strandaspelet** (100')	800 000		
70	199	Reservert tilleggsbevilgning (lønnøkkn og formannskapetets tilleggsbev.)	2 900 000	2 600 000	
70	199	Reservert kostnadskutt/ effektiviseringstiltak	-4 222 000		
70	710	Premieavvik	2 400 000	2 330 000	-3 137 987
70	711	Påløpte lønnskostnader		0	-456 382
70		Sum fordelt kostnad utenom etatene	3 378 000	4 930 000	-3 594 369
		Total – fordelte driftskostnader	212 774 000	205 330 000	198 179 697
80	800	Skatter og statstilskudd	-227 900 000	-215 540 000	-205 312 771
80	900	Finansieringstransaksjoner	15 126 000	10 210 000	7 133 074
		Sum Skatter, tilskudd og finanstransaksj.	-212 774 000	-205 330 000	-198 179 697

* Merk at Omsorg, Helse og Velferdsetaten har gjort vesentlige endringer i organisasjonsstrukturen og at budsjett 2018 blir presentert i henhold til den nye strukturen, mens budsjett 2017 og regnskap 2016 vises i henhold til tidligere struktur.

** Leie av Amfi og bygg kommer til fratrekk på tilskudd til Strandaspelet

13 INVESTERINGER

BUDSJETTSKJEMA 2A og 2B - INVESTERINGER						
	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
Tall i 1000kr	2016	2017	2018	2019	2020	2021
INVESTERING						
Bruk av lånemidler	-7 500	-29 500	-7 275	-12 625	-9 450	-6 450
Tilskudd og refusjoner	-6 664	-600	-6 400	-5 700	-2 100	0
Overføringer fra andre	-2 420					
Overføringer fra staten						
Salg av eiendom			-5 000			
Salg av aksjer						
Bruk av avsetninger (netto)	-7 445	-4 250	-1 800	-1 000	-4 700	-4 200
Bidrag fra drift	0					
SUM INNTEKTER	-24 029	-34 350	-20 475	-19 325	-16 250	-10 650
Disponert slik:						
Sentrale styringsorganer	994	1 400	2 600	2 700	2 050	1 950
Kirken	0	2 000	125	125	0	0
Oppvekst og kultur	11 712	2 000	3 700	3 100	600	2 600
Omsorg, Helse og Velferd	2 755	7 000	3 500	3 700	3 000	1 000
Teknikk og Miljø	8 542	21 250	10 250	9 500	10 600	5 100
Havnevesenet	26	700	300	200	0	0
SUM FORDELT	24 029	34 350	20 475	19 325	16 250	10 650

14 ØKONOMISK OVERSIKT DRIFTSBUDSJETT 2018

	BUDSJETT 2018	BUDSJETT 2017	REGNSKAP 2016
<u>Driftsinntekter</u>			
Brukerbetalinger	-8 650 000	-8 995 000	-8 877 508
Andre salgs- og leieinntekter	-18 963 000	-19 672 000	-20 194 679
Refusjoner	-18 165 000	-18 833 000	-31 303 326
Rammetilskudd fra staten	-117 000 000	-111 500 000	-110 703 114
Andre statlige tilskudd	-6 900 000	-6 690 000	-8 525 620
Andre overføringer	-640 000		-707 713
Inntekts og formuesskatt	-86 000 000	-85 000 000	-81 396 954
Eiendomsskatt	-20 000 000	-14 460 000	-13 309 487
Andre inntekter	-32 000	-32 000	-32 125
Sum driftsinntekter	-276 350 000	-265 182 000	-275 050 527
<u>Driftsutgifter</u>			
Lønnsutgifter	132 924 500	127 946 000	126 651 370
Sosiale utgifter	40 657 000	39 507 000	34 153 313
Kjøp av varer og tjenester i produksjon	29 496 500	27 104 000	33 376 269
Kjøp av varer og tjenester i egenproduksjon	47 598 000	50 524 000	52 256 381
Overføringer	10 164 000	9 930 000	17 795 791
Avskrivninger	12 000 000	11 000 000	12 386 022
Sum driftsutgifter	272 840 000	266 011 000	276 619 146
DRIFTSRESULTAT	-3 510 000	829 000	1 568 619
<u>Finansinntekter</u>			
Kraftandelsfondet - uttak	-3 000 000	-3 000 000	-4 000 000
Kraftandelsfondet	0		-1 917 407
Renteinntekter og utbytte	-2 700 000	-2 700 000	-2 180 252
Mottatte avdrag og utlån	-50 000	-50 000	-24 948
SUM EKSTERNE FINANSIERINGSINNTEKTER	-5 750 000	-5 750 000	-8 122 607
<u>Finansutgifter</u>			
Kraftandelsfondet			
Renteutgifter og låneomsetninger	6 700 000	6 300 000	6 086 798
Avdrag på lån	8 000 000	7 500 000	7 788 443
Sosiale lån og næringsutlån	100 000	100 000	-205 541
SUM EKSTERNE FINANSIERINGSUTGIFTER	14 800 000	13 900 000	13 669 700
SUM EKSTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	9 050 000	8 150 000	5 547 093
Motpost avskrivninger	-12 000 000	-11 000 000	-12 386 022
NETTO DRIFTSRESULTAT	-6 460 000	-2 021 000	-5 270 310
<u>Interne finanstransaksjoner</u>			
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk			-1 214 964
Bruk av kraftandelsfondet	0		0
Bruk av disposisjonsfond	-326 000	-1 346 000	-4 090 118
Bruk av bundne fond	-1 800 000	-1 300 000	-1 177 535
Sum bruk av avsetninger	-2 126 000	-2 646 000	-6 482 617
Overf investeringsregnskapet (utviklingsfond)	3 106 000		
Avsatt til dekning av tidl.års underskudd			1 339 970
Avsatt til kraftandelsfondet			
Avsatt til generelt disposisjonsfond	4 800 000	4 667 000	6 170 728
Avsatt til bundne fond (Havnevesenet)	680 000		851 045
Sum avsetninger	8 586 000	4 667 000	8 361 744
NETTO AVSETNINGER	6 460 000	2 021 000	1 879 127
RESULTAT	0	0	-3 391 183